наша
свабода

№36(123) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

4 КРАСАВІКА
2001 года
СЕРАДА

Адрас: 220123,
г.Мінск, а/я 103

E-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

стр.5
Катынь, Куропаты

В.Путин наградил А.Лукашенко за заслуги

По случаю 5-летнего юбилея Союза Белоруссии и России президент Владимир Путин вручил Александру Лукашенко одну из высших государственных наград Российской Федерации – орден «За заслуги перед Отечеством» II степени. В ответном слове Лукашенко радостно благодарил за высокую награду, отметив, что это вообще его первая государственная награда. Правда, название ордена в данной ситуации придает награждению некую двусмысленность. Россия никогда не была Отечеством А.Лукашенко, он там не родился, не жил и, собственно, ничего для российского населения не сделал. Вероятно, Россия считает заслугой А.Лукашенко перед РФ процесс интеграции, которая угрожает Беларуси потерей экономической, финансовой, политической и любой другой самостоятельности. В этом случае Отечество начинает обозначать союзные земли, и это возвращает к той трактовке этого слова, которая сложилась при жизни Сталина. Однако главный чиновник Беларуси подчеркнул, что Россия в его лице имеет «самого надежного друга, самого порядочного человека по отношению к великой России». Почему-то А.Лукашенко не привез в Москву адекватную награду, в связи с чем В.Путин не имел повода сказать про свое порядочное отношение к Беларуси.

Но праздничные поздравления А.Лукашенко начал рассылать раньше. Еще за несколько дней до памятного дня А.Лукашенко сердечно поздравил с юбилеем госсекретаря Союза России и Белоруссии Павла Бородина. Поздравление было доставлено П.Бородину в Бруклинскую тюрьму, прямо в камеру, и, надо думать, вызвало у него ностальгические чувства.

На встрече в Кремле Лукашенко констатировал, что союзное государство стало политической реальностью, и что русские и белорусы «уже не иностранцы друг для друга». При этом Лукашенко отметил, что в России и в Белоруссии созданы равные условия «для передвижения и проживания» людей. К сожалению, он забыл сказать, что, несмотря на «равенство передвижения», люди двух стран живут сильно по-разному. Вечером в Колонном зале Дома Союзов состоялся праздничный банкет.

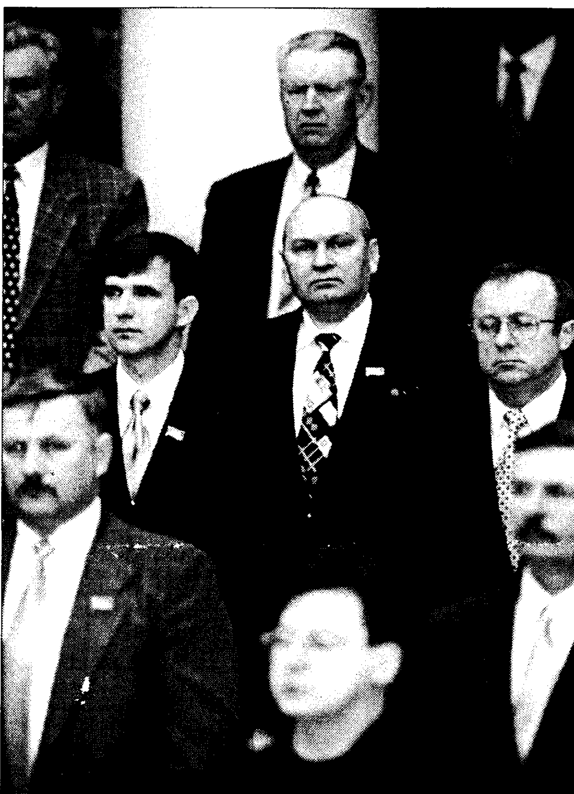
Петр КЛИМКОВИЧ

Нашыя зенітчыкі вучацца збіваць самалёты *NATO*

На выдатную адзнаку адстраляліся беларускія зенітчыкі падчас сакавіцкіх вучэнняў на Палескім палігоне. Пра гэта заявіў журналістам камандуючы СПА генерал-лейтэнант Валерый Кастэнка, падводзячы вынікі манеўраў. Ён паведаміў, што з 10 мішэняў, якія імітавалі самалёты праціўніка, ракетчыкі «збілі» 9 і адну «паранілі». Стральба вялася з установак С-300 М1 «Нява», што і забяспечыла поспех. Маўляў, гэтыя ўстаноўкі, хоць і не апошняе слова ва ўзбраенні, але спісваць іх у «тыраж» рана. Па словах генерала Кастэнкі, такія ж устаноўкі мадыфікацыі «Пячора» стаяць на ўзбраенні многіх арабскіх, паўднёваамерыканскіх ды азіяцкіх краінаў і паслужаць яшчэ шмат гадоў, бо ў стане збіваць самыя сучасныя самалёты. А тое, што пакуль трэніруемся на паветраных шарах – не бяда. Вось у жніўні беларускія зенітчыкі паедуць на манеўры пад Калінінград, дзе будуць страляць па копіях крылатых ракетаў. Гэтыя навыкі, паводле Кастэнкі, вельмі патрэбныя, улічваючы досвед супрацьстаяння *NATO* і Югаславіі. «Вось Мілошавіч ужо не пры ўладзе, а калі б югаслаўскія СПА былі моцныя, то нічога гэтага не было б», – падзяліўся сваімі высновамі генерал Кастэнка. Па ягоных словах, гэта добра разумее і Аляксандр Лукашэнка, які аказвае войскам СПА ўсялякую падтрымку. Кастэнка аднак ўпэўнены, што адбівацца ад самалётаў *NATO* нам не давядзецца.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Бальшыня палаты здасць грошы

Фота IREX/ProMedia

11 красавіка на ратыфікацыю Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу будзе прадстаўленае Пагадненне «Аб увядзенні адзінай грашовай адзінкі і фарміраванні адзінага эмісійнага цэнтра Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі». Віцэ-спікер ніжняй палаты Уладзімір Канаплёў, які пра гэта паведаміў, выказаў меркаванне, што беларускія дэпутаты «неаспрэчнай бальшынёй» галасоў здзейсняць ратыфікацыю пагаднення для больш шчыльнага саюза з Расіяй пры захаванні «пэўнай незалежнасці». Якая мера незалежнасці застанецца Беларусі, ці можна яе будзе разгледзець, не маючы ўласных грошай і фінансаў, У.Канаплёў вырашыў не ўдакладняць.

Рэферэндум для Канстытуцыі

Патрэба змяніць Асноўны Закон проста вырашаецца ўсенародным галасаваннем, бо народ Канстытуцыі не чытае. Так было з брэжнеўскай і з лукашэнкаўскай канстытуцыямі, так, відаць, будзе і з новай «саюзнай». Ужо пачалося фармаванне сумеснай рабочай групы па распрацоўцы Канстытуцыйнага акта Саюзнай дзяржавы – Беларусі і Расіі. У склад групы ўвойдуць дэпутаты беларускага і расійскага парламентаў, прадстаўнікі выканаўчай і судовай уладаў дзвюх краінаў. Заканатворчая праца групы, па папярэдніх меркаваннях, працягнецца да канца 2001 года. А потым праект Канстытуцыі будзе вынесены на рэферэндум у абедзвюх дзяржавах, што гарантуе яго прыняцце.

Павел БАРАНОЎСКІ

Як пяяў — так адпяваюць

Арышт і памяшчэнне ў турму экскіраўніка югаслаўскай дзяржавы Слабадана Мілошавіча, якому выстаўляюцца абвінавачванні ў перавышэнні ўлады і растраце дзяржаўных сродкаў, выклікаў раздражненне ў А.Лукашэнкі. Прыбыўшы ў Маскву на святкаванне непрызнанай нікім у свеце дзяржавы, А.Лукашэнка палічыў неабходным публічна назваць гэты арышт «абуральным і недэмакратычным». Паводле яго словаў, гэтакія дзеянні ў дачыненні да былых прэзідэнтаў ствараюць дрэнны імідж дзяржавы. А.Лукашэнка нават узгадаў рускую прыказку «Как поют — так отпевают», якая, на яго думку, падказвае, што тыя, хто нядобра ставіцца да былога прэзідэнта Мілошавіча, самі зведаюць калі-небудзь гэткія адносіны. Па сутнасці, А.Лукашэнка агучыў тэзіс аб недатыкальнасці асобы кіраўніка, што б той ні нарабіў. Насуперак такім парадам югаслаўская паліцыя высунула супраць Слабадана Мілошавіча абвінавачванні ў тым, што ён падштурхоўваў сваіх целаахоўнікаў страляць у паліцэйскіх, якія прыйшлі выконваць рашэнне аб арышце. Калі яго прызнаюць вінаватым, Мілошавічу пагражае да 15 гадоў зняволення.

А сам арыштаваны экс-прэзідэнт Югаславіі ўжо прызнаў, што тайна фінансаваў сербскія ўзброеныя фармаванні ў Босніі і Харватыі ў гады, калі гэтыя краіны змагаліся за аддзяленне ад былой Югаславіі. Паводле яго прызнання, на гэтыя мэты было выдаткавана 118 мільёнаў долараў дзяржаўных сродкаў, а ўсвядомленая супрацьзаконнасць такой падтрымкі вымушала не паказваць іх у бюджэце. Менавіта за ваенныя злачынствы, здзейсненыя ў ходзе той вайны, Міжнародны трыбунал і дамагаецца выдачы С.Мілошавіча для суда ў Гаазе.

Міністр унутраных справаў Сербіі Д.Міхайлавіч не выключыў, што, у рэшце рэшт, Мілошавіч сам папросіцца ў Гаагу, бо ў Сербіі існуе смяротнае пакаранне, а турмы менш камфартабельныя, чым мае Міжнародны трыбунал.

На гэтакім фоне заява А.Лукашэнкі пра недэмакратычнасць арышту асобы, вінаватай у фінансаванні вайны і злачынстваў супраць чалавечнасці, выглядае досыць дзіўна.

Яўген ГАРЭЛІК

НАВІНЫ

■ **Міністэрства эканомікі праіндэксавала камунальныя тарыфы на красавік на 4%.** Узраслі кошты на забеспячэнне халоднай і гарачай вадой, на ацяпленне, карыстанне ліфтам і вываз бытавых адходаў. Плата за карыстанне жытловымі памяшканнямі складае цяпер 10,25 рубля за квадратны метр.

■ **На гэтым тыдні дэпутаты «палаты» зноў не ўключылі ў парадак сесіі пытанне аб прызначэнні даты прэзідэнцкіх выбараў.** Наступная спроба вярнуцца да гэтай тэмы будзе зробленая напачатку траўня. Нагадаем, што рашэнне аб даце прэзідэнцкіх выбараў павінна быць прынятае да 26 чэрвеня.

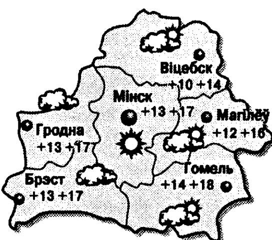
■ **Беларусь выдаткуе Кітаю ў якасці гуманітарнай дапамогі на суму 20 тысячаў долараў.** Гэтыя грошы пойдуць на пераадоленне наступстваў снежнай буры, што абрынулася нядаўна на гэтую краіну. Гуманітарная дапамога будзе арганізоўвацца паводле ўрадавай пастановы.

■ **Міністр абароны Леанід Мальцаў заявіў, што бліжэйшым часам у Беларусі будуць перагледжаныя тэрміны ваеннай службы.** Паводле словаў Мальцава, гэта адбудзецца «адназначна» і прыкладна праз 1,5-2 гады. Зараз вайскоўцы тэрміновай службы знаходзяцца ў арміі 18 месяцаў, а тыя, хто мае вышэйшую адукацыю, служаць 12 месяцаў.

■ **Падпісаны ўказ «Аб парадку прадастаўлення грамадзянам Рэспублікі Беларусь прызыўнога ўзросту, якія вучацца ў навучальных установах за мяжой, адтэрміноўкі ад прызыву на тэрміновую ваенную службу».** Хлопцам, паступіўшым на вучобу ў замежныя навучальныя ўстановы, будзе прадастаўляцца адтэрміноўка ад прызыву. На час іхняй вучобы воінскі ўлік будзе весціся не ў ваенкаматах па месцы жыхарства, а дыпламатычнымі прадстаўніцтвамі Беларусі за мяжой.

■ **2 красавіка ў «гадзіну пік» рух тралейбусаў у раёне вуліцы Сурганава ў Мінску быў цалкам перапынены.** Справа ў тым, што грузавік, што перавозіў экскаватар, зачапіў правады і абарваў іх на ўсім участку дарогі (каля 300 метраў) ад перакрыжавання вуліцаў Сурганава і Чорнага да праспекта Скарыны. Паралізаваўся тралейбусны рух 8 маршрутаў, якімі людзі дабіраюцца ў так званыя спальныя раёны горада.

НАДВОР'Е

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара на «чорным рынку» 1330

Памяці Генадзя Карпенкі

6 красавіка – другая гадавіна трагічнай і невытлумачальнай смерці намесніка старшыні Вярхоўнага Савета 13-га скліканьня Генадзя Карпенкі. Таямнічая смерць тады найбольш верагоднага саперніка А.Лукашэнкі на прэзідэнцкіх выбарах дагэтуль выклікае ў грамадстве розныя чуткі і перасуды, розныя версіі трагедыі.

6 красавіка Аб'яднаная грамадзянская партыя, адным з лідэраў якой быў Генадзь Карпенка, разам з жонкаю нябожчыка Людмілай Карпенка, што ўзначальвае фонд імя Г.Карпенкі, мяркуюць правесці прэзентацыю двух зборнікаў памяці віцэ-спікера. У гэтыя кнігі, якія ўжо выйшлі ў свет, сабраныя дакументы, артыкулы, выступы Генадзя Дмітрыевіча. Тут самыя разнастайныя матэрыялы, якія маюць дачыненне да жыцця і смерці палітыка.

Юрась ДУБІНА

Суд у Гродне апраўдаў апазіцыянерку

Ленінскі суд Гродна апраўдаў актывістку апазіцыі Святлану Нех, якая абвінавачвалася ў арганізацыі несанкцыянаванай дэманстрацыі на Дзень Волі 25 сакавіка. Суддзя Ярашэвіч прызнаў, што масавы рух двухтысячнай калоны па цэнтры горада не быў дэманстрацыяй, і закрыў справу.

Вадзіму Саранчукову, якому прад'явілі аналагічныя абвінавачанні (ч. 2 арт. 167-1 КоАП), змянілі суддзю, а паседжанне па яго справе перанеслі на 4 красавіка. Такія рашэнні падсуднаму патлумачылі тым, што суд Ленінскага раёна Гродна вельмі перагружаны неразгледжанымі справамі. Старшыню гродзенскай арганізацыі БНФ Сяргея Мальчыка будуць судзіць сёння.

Юлія ДАРАШКЕВІЧ, БелаПАН.

Віскулі будуць бліжэй

На «царскай» дарозе ад Брэста да «Белавежскай пушчы» бульдозеры з двух бакоў пачалі вывараччаць з каранямі таполі і ліпы, якім па 80 і больш гадоў. Гэты своеасаблівы лесапавал адбываецца на 15-кіламетровым участку капітальнай рэканструкцыі ад гарадской мяжы абласнога цэнтра да вёскі Чарнаўчыцы. Дарожнікі перасоўвачага мехатрада №27 маюць заданне пашырыць палатно двайнога асфальтабетоннага пакрыцця. У наступныя два гады магістраль цалкам павінна быць завершана выглядзе.

Цяперашні рамонт – гэта ўжо не першая спроба прынадзіць замежнікаў на колах на турыстычны маршрут у самы стары лес Еўропы. Але адно будавалі, другое – развальвалася. І хаця зараз фінансаванне яшчэ больш абмежаванае, але пачатак бурны – урэшце жыхары суседніх вёсак ахвотна разлічваюцца за танныя дровы з дарожных прысадаў, а ў мясцовых забудоўшчыкаў павялічыўся попыт на «калымныя» граніі.

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

Напад на могілкі

У ноч з 30 на 31 сакавіка на могілках вёскі Казляковічы Баранавіцкага раёна Брэсцкай вобласці невядомымі пашкоджаныя 95 надмагільных помнікаў. Неўстаноўленыя злачынцы «наведалі» старую частку могілак, дзе амаль не бываюць людзі. Адны помнікі былі паваленыя, на іншых разбітыя надмагільныя надпісы і фотапартрэты.

Знойдзеныя сляды дазваляюць меркаваць, што вандалізм учынілі падлеткі.

Валянціна КАЗЛОВІЧ, БелаПАН.

Расія забірае Бярозаўскую ДРЭС

30 красавіка ў Пінску, а 31-га – у Баранавічах адбыліся сустрэчы кіраўніцтва канцэрна «Белэнерга» з намеснікам РАТ «АЭС» Андрэем Рапапортам. Гэта можна лічыць пачаткам прадажнай справы Бярозаўскай дзяржаўнай раённай электрастанцыі (ДРЭС).

Беларусь, па словах прэзідэнта дзяржканцэрна «Белэнерга» Яўгена Мішука, ужо завінавацілася за расійскую электраэнергію амаль 400 мільярдаў рублёў. Сума для прамой выплаты непасільная, паколькі прыкладна столькі грошай патрабуецца, каб правесці сёлетнюю пасяўную, а затым і жніво.

Два гады таму палескія энергетыкі самі спрабавалі дамовіцца з польскімі калегамі пра экспарт прадукцыі ў Люблінскае ваяводства. Была пабудаваная 50-кіламетровая высакавольтная лінія і нават зманціраваны «чырвоны пралёт» над Бугам. Але ажыццяўленню цікавага эканамічнага праекта па атрыманні экспартных сродкаў на неабходную рэканструкцыю не хапіла палітычнай волі – Лукашэнка асабіста наведаў энергааб'ект на памежжы і галосна аб'явіў, што ў Беларусі дастаткова сваіх сродкаў, каб не карыстацца чужымі і не залазіць у заходнюю кабалу.

Між тым, залежнасці ўжо ніяк не пазбегнуць. За зачыненымі для журналістаў дзвярыма напрамую ідзе гандаль 40-гадовай электрастанцыяй. Маючы яшчэ не састарэлае машыннае і лінейнае абсталяванне, станцыя патрабуе прыкладна 35 мільёнаў доляраў на мадэрнізацыю за кошт дадатковых газавых турбінаў, паравы выхлап якіх павысіць каэфіцыент карыснай дзейнасці 6 існуючых энергаблокаў (магутнасць іх складзе 370 мегават-гадзінаў – на 160 мВт вышэй, чым зараз). Танейшую электраэнергію пакуль у Еўропе ніхто не выраблiе. А пры зніжэнні кошту спажываемага прыроднага газу на ўзровень унутрырасійскіх коштаў (120% ад цяперашніх) Бярозаўская ДРЭС становіцца непатапляльным канкурэнтам ад Віслы да Рэйна.

РАТ «АЭС» прапануе зараз акцыяніраваць ДРЭС, каб пачаць яе рэканструкцыю. Гэтак у Беларусі з'явіцца яшчэ адна выспа расійскага капіталу.

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

ФОТАФАКТ

Фота IREX/ProMedia

Мінск. На фестывалі авангарднай моды наведвальнікі забаўляльнага кафэ «Журавінка», дзе адбывалася імпрэза, знаёміліся з навінкамі года

Чаргінец мусіць прарубаць акно ў Еўропу

2 красавіка ў Мінску адкрылася веснавая сесія Нацыянальнага сходу, які не прызнаецца цывілізаваным светам за легітымны парламент. Першай справай «верхняя палата» сфармавала дэлегацыі, якія будуць прадстаўляць лукашэнкавы «парламент» у вядучых міжнародных інстытуцыях. Асобную місію «сенатары» ўсклалі на старшыню камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Мікалая Чаргінца, дэлегаваўшы яго ці не ва ўсе еўрапейскія структуры ў якасці ці то кіраўніка, ці то намесніка кіраўніка дэлегацыяў. Так, Чаргінец узначаліў дэлегацыю па кантактах з Еўрапарламентам, а таксама дэлегацыю па кантактах з Парламенцкай асамблеяй *NATO*. Чаргінец абраны і намеснікам яшчэ двух дэлегацыяў: па кантактах з ПА СЕ і Парламенцкай асамблеяй АБСЕ. І толькі ў адной дэлегацыі – Еўрапейскай міжпарламенцкай асамблеі праваслаўя – Мікалай Чаргінец не прадстаўлены.

Самае цікавае ў тым, што прарубаць акно ў Еўропу Чаргінца прызначылі завочна – з 1 па 10 красавіка ён працуе на сесіі Міжпарламенцкага саюза ў Гаване.

Рыгор БУЯН

Пад знакам Чарнобыля

4 красавіка распачне працу аргкамітэт па адзначэнні 15-й гадавіны катастрофы на Чарнобыльскай АЭС – гэтую чорную дату Беларусь адзначыць 26 красавіка. Гэтым днём аргкамітэт на чале з прафесарам Іванам Нікітчанкам пачне рыхтаваць план масавых мерапрыемстваў да страшнай гадавіны. Відавочна, што асноўнай акцыяй – па традыцыі – стане «Чарнобыльскі шлях-2001», аднак аргкамітэту трэба будзе разглядзець прапановы аб правядзенні і шэрагу іншых мерапрыемстваў.

Так, «малы КРДС» (без прадстаўнікоў рэгіёнаў) 3 красавіка пастанавіў правесці ўвесь красавік пад знакам чарнобыльскай бяды. КРДС прапануе аргкамітэту свой план на гадавіну катастрофы. Каардынацыйная рада прапануе адзначыць 15-годдзе катастрофы малебнам і акцыяй «Гадзіна смуткy» – са свечкамі ў руках згадаць пра ахвяраў Чарнобыля, якая мусіць прайсці на плошчы Свабоды – якраз паміж касцёлам і царквой. Больш за тое, КРДС прапануе прыняць петыцыю да Савета міністраў з патрабаваннем мяняць сваё стаўленне да наступстваў катастрофы. «Чарнобыльская сітуацыя засталося такой жа, як і дзесяць, і пятнаццаць гадоў таму», – як сказаў старшынствуючы на КРДС Анатоль Лябедзька. Апрача таго, асобныя партыі – члены КРДС мяркуюць правесці ўласныя акцыі да гадавіны катастрофы. У прыватнасці, Беларуская экалагічная партыя «зялёных» мяркуе яшчэ раз прыцягнуць увагу грамадскасці да праблемы магільніка радыеактыўных адходаў у пасёлку Сосны пад Мінскам. Гэты план КРДС у поўным складзе мяркуе зацвердзіць на наступным паседжанні.

Калі красавік будзе праходзіць пад знакам Чарнобыля, то травень КРДС мяркуе адзначыць акцыямі ў памяць зніклых палітычных апанентаў беларускага рэжыму.

Юрась ДУБІНА

100 калгасаў без ураджаю

У Брэсцкім аблвыканкаме складзены пісьмовы пералік сельскіх гаспадарак, якія маюць першачарговую патрэбу ў эканамічным аздараўленні. Гэты спіс абмяжоўваецца сотняй калгасаў, што завершылі мінулы год без прыбыткаў. А ўвогуле даўгі па вобласці павялічыліся больш чым у 4 разы і па выніках першага квартала 2001 года дасягнулі 70 мільярдаў рублёў без уліку запазычанасці па доўгатэрміновых крэдытах. У чвэрці калгасаў сумы даўгоў параўнаяліся альбо перавысілі гадавую выручку за прадукцыю. Крыніцаў для пагашэння запазычанасцяў не знаходзіцца, і таму 62% калгасаў і саўгасаў вымушаныя зараз адтэрміноўваць выплату заробкаў, каб мець хоць якія-небудзь сродкі для пачатку сяўбы.

З'яўленне такога спісу 100 калгасаў не выпадковае – рэгіён інфармаваны зараз пра жаданне Лукашэнкі наведаць Прыбужжа і агучыць тут свае красавіцкія тэзісы па аграрных справах. А паколькі разгону за прастоі ў полі не пазбегнуць, то апраўдальным дакументам якраз і будзе пералік банкрутаў з даведкай аналітычнага характару. У ёй, у прыватнасці, давodзіцца думка, што да крытычнай сітуацыі прывяло гаспадаранне на найгоршых па ўрадлівасці глебах з кадастравай адзнакай не вышэй за 26 балаў (сярэднеабласны паказчык – 29,7). Да таго ж тут меліяраваныя балотныя плошчы, якія далёка размешчаныя ад цэнтральных сядзібаў і фермаў. Гэта вымагае дадатковых затратаў на перавозку кармоў, угнаенняў, а таксама догляд за асушальнай сеткай... Словам, куды ні кінь – усюды клін. Рэгіянальныя распрацоўшчыкі згаданай дырэктывы прапануюць правесці фінансавае аздараўленне стратнай «сотні» на працягу 2001-2003 гадоў.

Галіна БАРАВАЯ

Канвеер арыштаў запушчаны

2 красавіка ў судзе Цэнтральнага раёна Мінска была разгледжаная адміністрацыйная справа кіраўніка праваабарончага цэнтра «Вясна» Алеся Бяляцкага. Ён абвінавачваўся ў арганізацыі несанкцыянаваных масавых акцыяў у Дзень Волі, якія прайшлі ў Мінску 25 сакавіка.

Алесь Бяляцкі сваёй віны не прызнаў, сцвярджаючы, што ён быў радавым удзельнікам шэсця і мітынгу, а не іх арганізатарам: на мітынгу ён не выступаў, а таксама не ўзначальваў калону дэманстрантаў. У судзе былі заслуханыя паказанні сведкаў – чатырох супрацоўнікаў міліцыі, якія сцвярджалі, што Бяляцкі з'яўляўся арганізатарам несанкцыяванага шэсця і мітынгу, даваў радавым удзельнікам распараджэнні і загады. У паказаннях сведкаў, аднак, былі некаторыя супярэчнасці. У судзе быў прагледжаны відэазапіс падзеяў 25 сакавіка, дзе быў паказаны Бяляцкі з мегафонам у руцэ. Суддзя Тацціяна Паўлючук палічыла віну Алеся Бяляцкага ў арганізацыі шэсця і мітынгу даказанай: ён падвергнуты адміністрацыйнаму арышту на тэрмін 10 сутак.

Алесь Бяляцкі заявіў журналістам, што лічыць пастанову суда несправядлівай. Паводле яго словаў, судовы «канвеер» закліканы збіць хвалю палітычнай актыўнасці людзей, якія выходзяць на веснавыя акцыі пратэсту напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў.

Гэта ўжо трэці адміністрацыйны арышт удзельнікаў святкавання Дня Волі ў Мінску. Раней 10-сутачнаму арышту падвергся Дзмітрый Чубарэнка і 15-сутачнаму – старшыня БНФ «Адраджэньне» Вінцук Вячорка.

Генадзь БАРБАРЫЧ, БелаПАН.

Зарплату даводзіцца адваёўваць

Беларускім рабочым даводзіцца змагацца нават за тое, каб атрымаць зробленыя грошы. Менавіта дзякуючы стыхійнаму страйку, які ўзнік 30 сакавіка на Мінскім заводзе аўтаматычных ліній, адміністрацыя прадпрыемства недзе «адшукала грошы» і рабочым выплацілі заробкі за люты. У двухгадзінным страйку бралі ўдзел да 200 рабочых МЗАЛ.

Тым жа днём страйкавалі і Магілёўскі машынабудаўнічы завод. Рабочыя не працавалі некалькі гадзінаў і па прыкладзе Магілёўскага аўтазавода хацелі напачатку перакрыць рух па вуліцы Крупскай, якая знаходзіцца побач з заводам, але, у рэшце рэшт, сабраліся на прахадной завода. Прычынай стыхійнага пратэсту гэтаксама сталася нявыплата зарплаты за люты. Пасля візіту да адміністрацыі завода прадстаўніка Ленінскага раёна Магілёва дырэктар прадпрыемства паабяцаў рабочым выплаціць даўгі бліжэйшым часам. Удзельнікі страйку маюць намер спыніць працу на больш доўгі час, калі яны днямі не атрымаюць грошы.

Рыгор БУЯН

Рух за дзяцей

Лідэры маладзёжных грамадскіх аб'яднанняў Беларусі возьмуць удзел у кансультатыўнай сустрэчы прадстаўнікоў няўрадавых арганізацыяў, якія працуюць па праекце «Глабальны рух у інтарэсах дзяцей».

Як паведаміла кіраўнік інфармацыйнага цэнтра Беларускага нацыянальнага маладзёжнага савета (БНМС) Дыяна Манеўская, гэтая сустрэча адбудзецца ў Бухарэсце з 8 па 10 красавіка. Яна праводзіцца ў рамках падрыхтоўкі спецыяльнай сесіі Генеральнай Асамблеі ААН, прысвечанай праблемам дзяцей. Беларусь на сустрэчы будуць прадстаўляць старшыня прэзідыума БНМС Аляксандр Каранкевіч і кіраўнік Беларускай асацыяцыі дапамогі дзецям-інвалідам Людміла Века.

Нагадаем, што з сакавіка 2001 года Беларускі нацыянальны маладзёжны савет пры падтрымцы прадстаўніцтва Дзіцячага фонду ААН (ЮНІСЕФ) у Беларусі пачаў рэалізацыю другой часткі праекта «Глабальны рух у інтарэсах дзяцей». Мэтай гэтага праекта з'яўляецца павышэнне грамадзянскага ўдзелу беларускіх падлеткаў праз уцягненне саміх дзяцей у актыўную дзейнасць па вырашэнні ўласных праблемаў на мясцовым і рэспубліканскім узроўнях.

Аляксей АРЭШКА, БелаПАН.

Ахвяры «БелБалты» яднаюцца

Ахвяры банка «БелБалты» вырашылі аб'яднацца дзеля сумеснай абароны правоў пакрыўджаных укладчыкаў і 2 красавіка падалі ва ўпраўленне юстыцыі Мінгарвыканкама дакументы на рэгістрацыю гарадскога грамадскага аб'яднання «Укладчыкі «БелБалты». Афіцыйнай мэтай арганізацыі абвешчаная пабудова прававой дзяржавы і абарона сацыяльна-эканамічных правоў грамадзянаў, а перш-наперш дапамога ахвярам банкаў-банкрутаў вярнуць свае грашовыя ўклады. Сябрамі ствараемай арганізацыі могуць быць як фізічныя, так і юрыдычныя асобы – крэдыторы банкаў, спецыялісты ў галіне права, эканомікі.

Ініцыятыва па аб'яднанні пацярпелых укладчыкаў падтрыманая мітынгам кліентаў «БелБалты», які прайшоў 31 сакавіка на плошчы Бангалор. Каля 500 ахвяраў банка-банкрута з Брэста, Гродна, Пінска, Гомеля, Салігорска, Барысаа ды іншых рэгіёнаў звярнуліся да А.Лукашэнкі з патрабаваннем «выплаціць уклады да дня прэзідэнцкіх выбараў». Сход пацярпелых укладчыкаў абраў Камітэт крэдытораў, які можа выконваць функцыі знешняга ўпраўляючага банка «БелБалты» нароўні з прадстаўніком, прызначаным А.Лукашэнкам і Гаспадарчым судом. Варта зазначыць, што прадстаўнікі 15 дзяржаўных структураў, запрошаныя на мітынг, дружна праігнаравалі сход ахвяраў банкаў-банкрутаў.

Справамі «БелБалты» займаецца Нацыянальны банк, якога А.Лукашэнка надзяліў адпаведнымі паўнамоцтвамі ўказам ад 20 сакавіка.

Рыгор БУЯН

Паніка ў Брэсце

Памылка дзяжурнага аператара на 1-ай газаразмеркавальнай станцыі ў Брэсце каштавала насельніцтву 300-тысячнага горада вялікага перапалоху напрыканцы дня 2 красавіка. Людзі ў паніцы набіралі тэлефонны нумар «04» і патрабавалі аварыйных дзеянняў па ліквідацыі ўцечкі газу, едкі пах якога запаланіў атмасферу і жылыя памяшканні. 10 аварыйных брыгадаў былі адпраўленыя на месцы тэлефонных трывог, і хутка, на шчасце, высветлілася, што газавая гаспадарка ў дамах у норме, а з магістралі вонку вырваўся этылмеркаптан – так званае араматычнае рэчыва для выяўлення газавай небяспекі.

Сёння ў Брэсцкім аблвыканкаме склікаецца камісія па надзвычайных сітуацыях, якая паведаміць вынікі аператыўнага расследавання і дасць тлумачэнні, ці існавала пагроза атручвання людзей этылмеркаптанам.

Мікола НЯЗЛОМНЫ

Над телом дохлого удава

Над страной повисла пауза: «Что же дальше?». Выбор для Беларуси, к сожалению, невелик – или медленная изуверская погибель, или мучительное и невероятно долгое выздоровление. Помните, всего лет семь назад, у нас были гораздо более оптимистические виды на будущее и более радостные перспективы. Тогда казалось, что страну ожидает прогресс, с той или иной скоростью, с тем или иным успехом на пути экономических реформ, пусть медленно и нерешительно, но обязательно будет прогресс. И никто, вероятно, не ожидал такого бездарного превращения динамичной индустриальной Беларуси в гнилое и ржавое колхозное болото. Александр Лукашенко, которому выпало невероятное счастье стать первым президентом Республики Беларусь и уникальный шанс обессмертить свое имя на века как строителя и созидателя новой суверенной европейской страны, оказался бессильным перед такой грандиозной задачей. Его уровень компетентности был гораздо ниже требований, предъявляемых к главе европейского государства. За семь лет безраздельного директивного правления он так и не приблизился хотя бы к отдаленному пониманию своей миссии, обесценил авторитет главы государства, нанес непоправимый моральный урон всей нации, отбросил экономику страны в далекое прошлое, поставил под вопрос само существование Беларуси. Это величайшее несчастье всего нашего государства, сопоставимое, пожалуй, с вражеской оккупацией во время войны.

Нет ни малейшего сомнения, что почти все из того, что создавал Лукашенко эти семь лет (конституцию, «вертикаль», бюджет, парламент, дипломатию и т.д.) будет впоследствии безжалостно стерто. То, что так упорно лепил первый президент наперекор здравому смыслу и рассудку, уже сегодня нежизнеспособно, ненадежно, как сарай, подпертый колом. Вполне естественно было бы ожидать, что вместе с этой уродливой государственной системой в прошлое навсегда канет и сам ее вдохновитель. Каждый день его задержки у руля государственной власти уже сегодня стоит Беларуси колоссальных издержек. Однако два последних года Лукашенко всеми силами дает нам понять, что не собирается на заслуженный покой. Пока он нескромно намекает, что не худо бы переизбраться на новый срок. Ответ на вопрос «зачем?» повисает в воздухе. Затем, очевидно, что лично ему этого очень хочется. Вполне вероятно, что власть сама по себе уже стала для Лукашенко тем единственным средством, которое поддерживает жизнь в его организме, дает ему ощущение осмысленности существования. Увы! Иногда случается так (а мы это знаем по собственной истории), что человек хронически заболевает властью, как наркоман, и покидает свой пост только в положении «вперед ногами». Нужно ли терпеливо ждать такой развязки нам? Могут ли ее дождаться люди среднего возраста? Как оценивают медики состояние здоровья старого кандидата в президенты в этом разрезе?

Кто бы мог подумать в 1994 году, что мы будем задавать Лукашенко такие саркастические вопросы на заре нового тысячелетия? Семь лет назад диктатура казалась совершенно невозможной. Пожалуй, из политиков один только Зенон Станиславович Позьняк предвидел такой финал Лукашенко и понимал истинную сущность этой власти в полной мере. Помню, как лидер БНФ призывал всех белорусских политиков дать Лукашенко сто дней без критики *и потом непредвзято оценить* результат. И как все эти сто дней Лукашенко вместо конкретных государственных дел поливал своих молчавших оппонентов грязью. И как Позьняк после этого сделал умозаключение о полной неспособности таких людей руководить государством. А мы, предчувствуя справедливость этих утверждений, все-таки наивно надеялись на лучшее.

Теперь выясняется, что Лукашенко и после семи лет не наелся власти, он хочет еще. Вот уже два года он только тем и занимается, что ведет свою избирательную кампанию за государственный счет. Однако же безуспешно: в народе за ним уже стойко закрепилось выразительнейшее клеймо вздорного и болтливого человека, неспособного к созидательной работе. Весь свой отрицательный имидж Лукашенко заработал самостоятельно, заслуга оппозиции лишь в том, что она обратила внимание общества на некоторые его особенности, усилила их, помогла ярче проявиться. С таким клеймом на выборы не выходят, потому как нет надежды на успех. Страна стала другая: она выросла и поумнела. По последним независимым социологическим исследованиям, сторонников у Лукашенко осталось процентов на пятнадцать. Объективно говоря, это раза в два меньше, чем может быть, например, у Павла Козловского, если обеспечить им равные возможности. Это крах с точки зрения здравого смысла. Иметь такую семилетнюю программу саморекламы и получить на выходе обычное число инертной общественной массы – это надо уметь. Таким образом, опасность избрания Лукашенко на второй срок путем проведения *честных* выборов (о всевозможных махинациях, спекуляциях, подтасовках, приписках, подделках и прочих уголовных приемах мы пока не говорим) благополучно минула примерно года полтора назад. Об этом громко говорила оппозиция, это предвосхищали социологи, это предвидели умные чиновники. Наконец этот мотив стало чувствовать почти все общество и над страной повисла пауза: «Что же дальше?».

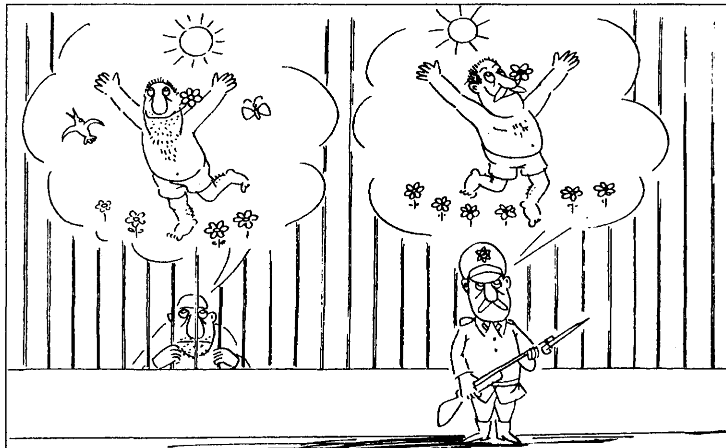
Дальше – выборы нового президента Республики Беларусь. Уже известно, что это должен быть достаточно образованный человек, патриот Беларуси, хороший семьянин, решительный, энергичный, сдержанный, с чувством собственного достоинства, уважающий мнение окружающих, умеющий находить общий язык со всеми слоями населения и всеми социальными группами. Соответствуют ли этим критериям оппоненты властолюбивого шкловского самородка? Как они выглядят на фоне перманетной злобы, запугиваний и телевизионной чепухи, извергаемой в их адрес? Держат ли удар, умеют ли переходить в *наступление, демонстрируют* ли непреклонную волю к победе? Заражают ли своих сторонников оптимизмом, без которого победа невозможна?

Давайте обратим свой взор на известных нам реальных кандидатов в *честно* избранные президенты Республики Беларусь. Это группа из трех политиков: *Михаила Чигиря*, Павла Козловского и Владимира Гончарика, уже на начальном этапе объединивших свои усилия, а также стоящий в некотором отдалении в интригующем молчании гродненец Семен Домаш. Что и говорить, это компания достаточно опытных в номенклатурных интригах людей с достаточно широким кругом личных знакомств в коридорах власти, что при нашей общественно-политической системе совершенно нелишне. За каждым из них, по-видимому, стоят определенные силы нашего общества, каждый из них вызывает определенные симпатии и уважение населения. В пику ныне действующему главе государства, эти люди имеют выраженный созидательный потенциал. Каждый из них прошел хорошую жизненную школу, которая обломала слишком острые углы натуры и сгладила характеры. Все они понимают величайшую ценность государственной независимости страны и, вместе с тем, придерживаются курса на всестороннее и самое тесное сотрудничество с Россией. Их нельзя назвать ни оппозиционерами, ни радикалами, ни националистами, ни великодержавными русскими шовинистами. Собственно говоря, даже разделение их на две неравные группы пока воспринимается с недоумением: непонятно, чем они кардинально отличаются друг от друга? Разве что профессиональной принадлежностью к различным ведомствам. Чигирь – к правительственным, Козловский – к армейским, Гончарик – к профсоюзным, Домаш – к номенклатурным. Это неуловимое подобие настолько их роднит, что только по реакции окружающих и понимаешь, кто в этой компании фаворит. Возможно, что некоторую ясность дадут нам их программы, которые появятся только после объявления сроков проведения выборов нового президента страны. А до той поры мы невольно вынуждены оценивать их по принципу «нравится – не нравится». И нам пока что очень многое в них не нравится. Прежде всего неопределенность их положения, нерешительность, колебания, неуверенность. Бесконечные согласования, утряска мелких деталей. Они никак не выберут стратегию наступления. Они рефлексируют, разглядывают власть издалека. Непонятная робость, которую проявляют наши потенциальные кандидаты в деле организации собственного успеха, заставляет усомниться в их возможностях. *Вполне вероятно*, что в их кругах такое поведение называется осмотрительностью и приветствуется провинциальными интеллектуалами, но такими приемами любовь избирателей не получают.

Фаворитом сегодня называют Семена Домаша. Почему? Он сделал несколько конкретных *небольших шагов про* направлению к заявленной цели. Собрал единомышленников и провел несколько встреч с гражданами. Он показал, что при желании может хорошо стартовать. Его готовы поддержать влиятельные внутриполитические силы. И, как следствие, в отношении Домаша уже началась легкая кампания по дискредитации в некоторых СМИ. Пока на уровне нежелательных сравнений и придуманных противоречий. Но эти, на первый взгляд, несерьезные детали показывают внимательному наблюдателю, что за другими гадостями, покрупнее, дело не станет. Возможно, что некоторые пророссийские круги в Беларуси уже выбрали своего ставленника. И если в ближайшее время Семен Домаш не возьмется за серьезную работу по формированию собственного имиджа, информационный и образный вакуум вокруг него будет постепенно заполнен мелкими гадостями, возникающими в разных газетах и на телевидении, которые способны нанести ему значительный моральный урон и свести на нет его усилия. Развязка может стать вовсе не такой оптимистичной, какой она может быть.

Все наши потенциальные кандидаты в президенты мыслят пока категориями номенклатурных заседалищ и дружеских официальных бесед, когда одна группа очень крупных товарищей решает судьбу просто товарищей за дубовым столом и под красным знаменем в неторопливых дружеских пересудах. Возможно, все наши герои что-то там делают в кулуарах, шушукаются в полумраке влиятельных кабинетов, перезваниваются с друзьями по коммунистической молодости, зондируют почву в Москве. Их вдохновляет пример Коштуницы, который возник из ниоткуда и добился всего. Тем не менее, они должны отчетливо понимать, что без решительных, грамотных, самоотверженных действий, без современной технологии победы не видать, пусть даже она почти что в кармане. Страна ждет уверенного в себе и порядочного человека, решительно идущего на приступ гнилого режима. Пауза затянулась. Нужен лидер, ядро будущей государственной власти, аккумулятор всех лучших сил нации, созидатель, готовый к долгой, тяжелой и неблагодарной работе по ликвидации последствий катастрофы первого президентства. Кому по силам эта ноша?

Александр ДУБРАВИН

ПРАТЭСТ

Спыніць судовы пераслед

Прэс-сакратар Дзяржаўнага дэпартамента ЗША Рычард Баўчар выступіў з заявай, у якой адзначыў, што «Злучаныя Штаты дужа занепакоеныя абыходжаннем беларускіх уладаў з тымі грамадзянамі Беларусі, якія публічна адзначылі Дзень Волі 25 сакавіка».

25 сакавіка былі затрыманы шэраг арганізатараў і ўдзельнікаў несанкцыяваных дэманстрацыяў у Мінску і Брэсце. «Некаторыя былі змешчаныя ў турму, як, напрыклад, Вінцук Вячорка, старшыня Беларускага Народнага Фронту – адной з асноўных дэмакратычных палітычных партыяў, якому было прысуджана 15 сутак зняволення. Іншыя, як парламентарый Людміла Гразнова, былі аштрафаваныя на суму, якая перавышае месячны заробак. Праваабаронца Алесь Бяляцкі і дэмакратычны маладзёжны лідэр Павел Севярынец чакаюць суда». Рычард Баўчар падкрэсліў, што «свабода сходаў і свабода слова — гэта асноўныя правы чалавека, якія Беларусь абавязаная паважаць. Беларускія ўлады заклікаюць да паляпшэння адносінаў з міжнароднай супольнасцю. Мы заклікаем беларускія ўлады падтрымаць свае дэкларацыі дзеяннямі, пачаўшы з неадкладнага вызвалення спадара Вячоркі і іншых зняволеных, спыніўшы карныя захады супраць усіх, хто адзначаў беларускі Дзень Волі».

Генадзь ДУДАРЭВІЧ

ТЭНДЭНЦЫІ

КРДС мяняе прыярытэты

Гэтым тыднем Каардынацыйная рада дэмакратычных сілаў мяркуе прэзентавацца перад замежнымі дыпламатамі, акрэдытаванымі ў Мінску. Канкрэтную дату сустрэчы з дыпламатычным корпусам 3 красавіка назаве «малы КРДС».

Адсутнасць агульнай пазіцыі сябраў Каардынацыйнай рады дэмакратычных сілаў па адзіным кандыдаце ў прэзідэнты вымагае ад КРДС пошуку іншых шляхоў кансалідацыі аб'яднанай апазіцыі. З заступленнем 15 сакавіка на старшынства АГП змяніла прыярытэты дзейнасці КРДС: замест вылучэння адзінага кандыдата на першае месца выступае выпрацоўка адзінага сцэнара прэзідэнцкай гонкі. Ва ўсякім выпадку, старшыня АГП А.Лябедзька прыярытэтным аб'явіў менавіта адзіны сцэнар – і апошнія дзеянні Рады скіраваныя менавіта ў гэтае рэчышча.

На брыфінгу 27 сакавіка па выніках чарговага паседжання КРДС Анатоль Лябедзька паведаміў, што КРДС мае тры прыярытэты, першым з якіх з'яўляецца «ўмацаванне структуры Каардынацыйнай рады», бо на ўзроўні рэгіёнаў «ужо ідзе барацьба розных груповак за людзей, што недапушчальна», і забеспячэнне інфармацыйнай падтрымкі. На наступным тыдні КРДС збіраецца самапрэзентавацца дыпламатычнаму корпусу, акрэдытаванаму на Беларусі. «КРДС існуе некалькі гадоў, але ў дыпламатычных ведамствах няма люстэркавага ўяўлення, што такое КРДС на сённяшні дзень. Фактычна КРДС – гэта аб'яднаная дэмакратычная кааліцыя, кааліцыя рэальных сілаў і рэсурсаў», — падкрэсліў А.Лябедзька.

Другім прыярытэтам абвешчанае «стварэнне інфраструктуры выбарчай кампаніі». «Усе прэтэндэнты закладваюць выдаткі толькі на працу са СМІ, людзьмі, але ўсе разлічваюць, што менавіта КРДС вырашыць пытанні з нагляданнем, сістэмнай працай з выбарчымі камісіямі, будзе займацца мабілізацыйнай кампаніяй – каб моладзь прыйшла на выбары, будзе займацца выпрацоўкай праграмы пазітыўных пераменаў». А.Лябедзька лічыць, што такія моцныя «палітычныя цэнтры, як КРДС, у бліжэйшы час з'явіцца не могуць». У звязку з тым, дзеля рэалізацыі абвешчаных мерапрыемстваў, КРДС стварыла дзве рабочыя групы ў рамках Рады. Першая на чале з Паўлам Данейкам зоймецца выпрацоўкай адзінай «праграмы пераменаў» і перадвыбарнай платформы. «Хто будзе адзіным кандыдатам – пакуль невядома, але гэтая праца мусіць быць зробленая», – падкрэсліў А.Лябедзька. Група П.Данейкі, у аснову каторай пакладзены вопыт югаслаўскай «Джы-17», мае месяц на падрыхтоўку першага праекта дакумента. Праект мусіць быць двухузроўневы: найперш ён будзе накіраваны на міжнародную экспертызу (у Сусветны банк, МВФ) «на прадмет таго, што гэтая праграма адпавядае міжнародным стандартам і пад гэтую праграму могуць прыйсці інвестыцыі», а па-другое, ён мусіць быць зразумелы кожнаму беларусу нават у самай аддаленай вёсцы.

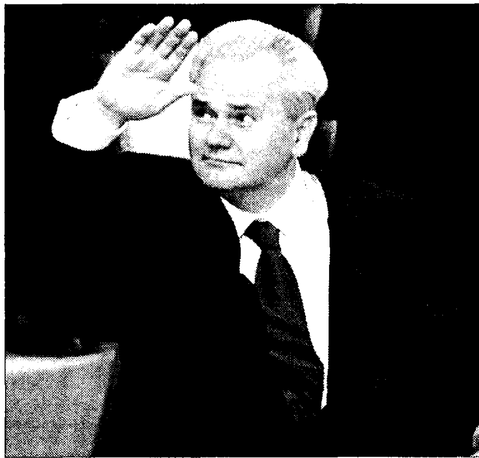
Другая рабочая група зоймецца працай з выбарчымі камісіі. Прычым яе дзейнасць будзе праводзіцца па двух накірунках: па вылучэнні людзей у выбарчыя камісіі (каардынатар – Вячаслаў Сіўчык) і «апрацоўка» тых людзей, каторыя ўжо ўваходзяць у склад камісіяў (Васіль Шлындзікаў). У дзеючыя камісіі ўваходзяць каля ста тысячаў «звычайных» людзей, з якімі ніхто сістэмна не працаваў. На плечы В.Шлындзікава ўскладаецца стварэнне банка звестак пра гэтых людзей, а затым кожнаму сябру выбарчых камісіяў асобна будзе накіраваны пакет дакументаў, магчыма, зварот як да грамадзянаў краіны і як службовых асобаў, якія мусяць выконваць законы.

Безумоўна, закраналася пытанне і пра такое доўгачаканае вызначэнне адзінага кандыдата ў прэзідэнты. Нягледзячы на рашучасць Рады называць адзінага кандыдата да афіцыйнага абвяшчэння выбараў, «мы не гатовыя да таго, каб прымаць нейкія рашэнні ў фармаце КРДС». Галоўным у бягучай палітычнай сітуацыі, на думку А.Лябедзькі, «у першую чаргу трэба рабіць арыентацыю на тое, каб быў выпрацаваны адзін сцэнар». А.Лябедзька сцвярджае, што КРДС «скаваная невырашэннем пытання адзінага кандыдата». «У нас ёсць дамоўленасці на сустрэчы даволі высокага ўзроўню ў той жа Расіі, але мы не можам выехаць туды, пакуль не вызначымся з гэтым пытаннем унутры. Таму што ў Расію нельга ехаць слабым, нельга ехаць з нявызначанай, незразумелай пазіцыяй. Туды трэба прыязджаць і ставіць перад фактам: што ёсць адзіны кандыдат, што ёсць адзіная каманда, што гэты вялікі патэнцыял людскіх рэсурсаў – толькі тады мы можам прымусіць, каб Крэмль, афіцыйныя расійскія ўлады лічыліся з гэтым. Калі мы будзем дэманстраваць слабасць, то мы можам прагназаваць, што Крэмль будзе падтрымліваць Лукашэнку», — заявіў старшыня АГП.

КРДС вырашыла красавік правесці «пад знакам Чарнобыльскай катастрофы» – Рада стварыла рабочую групу, якая зоймецца выпрацоўкай цэлага шэрагу мерапрыемстваў – не толькі «Чарнобыльскага шляху – 2001» – да 15-й гадавіны катастрофы на ЧАЭС.

Рыгор БУЯН

Закат эры Милошевича

На протяжении своей карьеры Слободан Милошевич преследовал одну простую цель: взять власть и удержать ее.

Коммунист по политическому происхождению, в конце восьмидесятых он открыл для себя идеологию национализма — в бурное время, когда многие страны центральной и восточной Европы искали для себя новый смысл существования.

В 1987 году, во время своей знаменитой поездки в Косово, Милошевич впервые провозгласил себя крестоносцем сербского национализма и этим проложил дорогу на вершину сербского политического истеблишмента.

Крестоносец национализма

Противники Милошевича полагают, что именно он развязал войны в Боснии и Хорватии, и возлагают на него вину за гибель сотен тысяч людей и исковерканные судьбы миллиона балканских беженцев.

За время правления Милошевича Сербия потеряла много своих исторических земель, а сербские беженцы из Хорватии и Боснии заполонили республику.

Круг карьеры Милошевича замкнулся на Косове. Там он вступил на дорогу к власти, там в результате и погорел.

Политика президента в Косове и преследования албанского большинства в крае привели к бомбардировкам натовской авиации.

Начало конца

Милошевич пережил войну, но был вынужден отдать военный контроль над провинцией силам *NATO* — это поражение, а также ущерб, причиненный сербской экономике, надломили его могущество и стали предвестниками падения.

Началом конца для Милошевича стали прошлогодние выборы, на которых он проиграл, и народное восстание, которое довершило его свержение.

После этого он провел полгода в изоляции на правительственной вилле, которая когда-то принадлежала Иосипу Броз Тито. За толстыми стенами этого дома Слободан Милошевич обдумывал план своего возвращения на политическую арену.

Но у нового руководства Югославии были другие планы. Разговоры о том, что власти сжимают кольцо вокруг экс-президента, оживились месяц назад, когда был задержан и посажен в тюрьму бывший глава секретной службы Раде Маркович — правая рука Милошевича.

Последовали новые аресты его ближайших сподвижников, и следователи добавили много новых страниц в дело о преступлениях Милошевича против сербского народа.

Запад требовал ареста

После ареста президент Югославии Коштуница с удовлетворением заявил: «Если мы хотим поднять страну, никто не может оставаться неприкосновенным. Каждый, кто нарушает закон, должен быть привлечен к ответу, невзирая на должность, былые заслуги и выполняемые обязанности».

Все эти месяцы правительство подвергалось постоянному давлению — ареста Милошевича требовали с разных сторон, причем Запад был настойчивее, чем сами сербы.

Два года назад международный трибунал по военным преступлениям выдвинул против Милошевича и его четверых помощников обвинения в геноциде и преступлениях против человечности, совершенных сербами в Косове.

США хотели от новых лидеров ясных доказательств того, что они будут в полной мере сотрудничать с трибуналом — под сотрудничеством имеется в виду выдача всех обвиняемых.

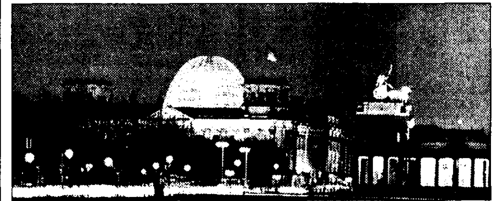
Вашингтон установил крайний срок, когда Белград должен ответить на эти требования, иначе он лишился бы американской экономической помощи. Этот срок истек в субботу.

Учитывая отчаянное экономическое положение в стране, югославское руководство почувствовало, что у него нет выбора.

Пока что Милошевич арестован по обвинениям в преступлениях против Сербии — таких, как злоупотребление властью и хищения, но в Белграде понимают, что в конце концов придется выдать экс-диктатора международному правосудию.

Рейхстаг будут чистить?

Немецкие политики выступили с предложением очистить стены Рейхстага от надписей советских солдат-победителей. Если это произойдет, российские ветераны пообещали начать акции протеста.

По информации *Reuters*, два немецких политика выразили желание удалить со стен Рейхстага имена русских солдат, бравших в 1945 году Берлин. Хорст Гюнгер и Джоннес Сингаммер, члены Консервативной партии Германии, заявили, что Рейхстаг является прежде всего рабочей резиденцией немецких парламентариев, а не историческим центром.

Известно, что в 1999 году британский архитектор Норман Фостер занимался реставрацией Рейхстага и посчитал нужным сохранить большую часть «советского граффити», как называют в Германии нацарапанные русскими победителями имена и фразы, в качестве памятника прошлому. Но Гюнгер и Сингаммер устали видеть постоянное свидетельство победы СССР над нацистской Германией и обратились к представителям парламента с призывом поддержать их инициативу и сократить размер граффити, оставив только то, что написано на центральной части здания. «Русские имена составляют более 95% этого граффити. Мы не видим огромной исторической ценности в повторяющихся именах, написанных на внутренних стенах Рейхстага и занимающих стометровую площадь», – говорят они.

Как сообщает *Reuters*, фразы типа «Я был здесь» представляют значительную часть надписей. Кроме того, на стенах Рейхстага остались словесные выражения любви к Сталину и ненависти к Гитлеру, а также нецензурная лексика.

Шутник Хусейн

Старший сын Саддама Хусейна достойно отметил День дурака. «Бабель», одна из самых высокотиражных в Ираке газет, которой владеет Хусейн-младший, опубликовала 1 апреля сообщение, что правительство страны увеличивает количество отпускаемого в пищевом пайке мяса и курицы. Напомним, что после введения международных санкций против Ирака в стране ввели распределительную систему.

Как сообщает *Daily Telegraph*, иракская газета также уверила граждан, что вскоре вся страна будет буквально заполонена машинами *BMW*, которые будут стоить просто копейки. А также, что студенты всех вузов без проблем сдадут экзамены по окончании учебного года. Опровержение всем этим обещаниям редакция дала лишь на последней странице газеты, до которой многие осчастливленные иракцы даже не дочитали.

Это не первая подобная первоапрельская шутка. Два года назад правительство Ирака опубликовало обращение, в котором пообещало раздавать в пайках бананы, шоколад и газировку. А сирийская газета «Тишрин», например, объявила о проведении правительством новой кампании по борьбе с безработицей, в рамках которой всем безработным планировалось выплачивать ежемесячное пособие в $60.

Джин ШАРП

От диктатуры к демократии

Концептуальные основы освобождения

Продолжение. Начало в №№ 29, 30, 32, 33

Трудности планирования

Некоторые сторонники свободы в различных частях мира не заботятся о том, чтобы тщательно продумать проблему путей завоевания свободы. Лишь иногда такие энтузиасты признают чрезвычайную важность тщательного стратегического планирования еще до начала действий. В результате планирование почти всегда отсутствует.

Почему так происходит, что люди, которые мечтают обеспечить политическую свободу своему народу, так редко готовят всеобъемлющий стратегический план достижения данной цели? К сожалению, часто большинство членов групп демократической оппозиции не понимают необходимости стратегического планирования, не привыкли или не обучены стратегическому мышлению. Это нелегкая задача. Постоянно преследуемые диктатурой, чрезвычайно загруженные текущими делами, лидеры сопротивления часто недостаточно защищены и не имеют времени для выработки навыков стратегического мышления.

Вместо этого распространенной схемой является простая реакция на инициативы диктатуры. Таким образом, оппозиция всегда защищается, стремится сохранить ограниченные свободы или бастионы свободы, в лучшем случае замедляя установление диктаторского контроля или создавая некоторые проблемы для новой политики режима.

Конечно, некоторые личности или группы не видят необходимости в широком долгосрочном планировании освободительного движения. Вместо этого они наивно считают, что если они просто будут настойчиво, твердо и достаточно долго провозглашать свою цель, она каким-то образом осуществится. Другие предполагают, что если они перед лицом существующих проблем просто живут и наблюдают в соответствии со своими принципами и идеалами, то они делают все, что могут, для их осуществления. Поддержка гуманитарных целей и приверженность идеалам — это великолепно, но совершенно недостаточно для свержения диктатуры и достижения свободы.

Другие противники диктатуры могут наивно считать, что если они будут использовать достаточно насилия, то наступит свобода. Но, как отмечалось выше, насилие не дает гарантии успеха. Вместо освобождения оно может привести к поражению, массовым страданиям или к тому и другому. В большинстве случаев диктатура лучше подготовлена к насильственной борьбе, а военные редко сочувствуют демократам, если вообще такое случается.

Существуют активисты, которые «чувствуют», что они должны делать, и на этом основывают свои действия. Такой подход является не только эгоцентричным, он не может дать никакого руководства для создания генеральной стратегии освобождения.

Действия, основанные на «блестящей идее», пришедшей кому-то в голову, также имеют свои недостатки. Вместо этого требуется действие, основанное на тщательном просчете «следующего шага» на пути к свержению диктатуры. Без стратегического анализа лидеры сопротивления часто не могут знать, каков должен быть этот «следующий шаг», так как они не продумали тщательно последовательность конкретных шагов, требуемых для одержания победы. Творчество и блестящие идеи весьма важны, но их необходимо использовать для улучшения стратегического положения демократических сил.

Прекрасно зная о множестве действий, которые можно предпринять против диктатуры, но не представляя, с чего начинать, некоторые советуют: «Делайте все одновременно». Это может оказаться полезным, но, конечно, это невозможно, особенно для сравнительно слабых движений. Более того, такой подход не дает подсказки, с чего начать, на чем сконцентрировать усилия и как использовать ограниченные ресурсы.

Другие личности и группы могут признавать необходимость какого-то планирования, но способны делать это лишь на краткосрочной или тактической основе. Они могут не понимать, что долгосрочное планирование необходимо или возможно. Иногда они не способны мыслить и анализировать стратегически, позволяя себе постоянно отвлекаться на сравнительно мелкие вопросы, часто отвечая на действия противника вместо того, чтобы захватить инициативу в руки демократического движения. Посвящая много усилий краткосрочным действиям, такие руководители часто не продумывают несколько альтернативных путей борьбы, которые бы направляли общие усилия, постоянно приближая их к достижению цели.

Некоторые демократические движения не разрабатывают всеобъемлющую стратегию свержения диктатуры и концентрируют усилия на текущих проблемах по другой важной причине. У них нет внутреннего убеждения в том, что диктатура может быть свергнута их собственными усилиями. Поэтому планирование таких действий рассматривается ими как романтическая трата времени или занятие бесполезным делом. Люди, ведущие борьбу за свободу против могущественных жестоких диктатур, часто противостоят настолько огромной военной и полицейской мощи, что по их представлениям диктатура способна сделать все по своей воле. Но даже без реальной надежды такие люди противостоят диктатуре по причине своей честности и, возможно, для истории. Хотя они никогда этого не признают и, возможно, даже сами несознательно не думают об этом, их действия представляются им безнадежными. Поэтому для них долговременное стратегическое планирование не имеет значения.

Результаты такого отсутствия стратегического планирования часто плачевны: силы движения распыляются, действия неэффективны, энергия тратится на мелкие проблемы, преимущества не используются, а жертвы бесполезны. Если демократы не будут разрабатывать стратегических планов, они едва ли добьются своей цели. Плохой план, случайное сочетание акций не продвинут вперед широкое движение сопротивления. Вместо этого вполне вероятно расширение контроля и власти диктатуры.

К сожалению, поскольку всеобъемлющие стратегические планы освобождения редко или никогда не разрабатываются, диктатуры представляются гораздо более стабильными, чем они на деле являются. Они живут годами или десятилетиями дольше, чем необходимо.

Четыре важных термина стратегического планирования

Для целей стратегического мышления необходимо внести ясность в значение четырех основных терминов.

Генеральная стратегия является концепцией, которая используется для координации и непосредственного применения всех соответствующих и имеющихся ресурсов (экономических, человеческих, моральных, политических, организационных и т.д.) группы, которая стремится достичь своих целей в конфликте.

Генеральная стратегия, обращая главное внимание на цели группы и ресурсы в конфликте, определяет наиболее подходящие методы действий (например, обычные вооруженные действия или ненасильственная борьба), осуществляемых в ходе конфликта. При разработке стратегического плана лидерам движения необходимо оценить и спланировать, какие виды давления и влияния должны быть оказаны на противника. Далее, генеральная стратегия должна включать решения по условиям и временным рамкам, в которых требуется проводить начальную и последующие кампании сопротивления.

Генеральная стратегия создает основные рамки для выбора более узкой стратегии ведения борьбы. Генеральная стратегия также определяет постановку общих задач конкретным группам и распределение ресурсов между ними для использования в борьбе.

Стратегия является концепцией того, как наилучшим образом добиться конкретных целей в конфликте, действуя в рамках генеральной стратегии. Стратегия отвечает на вопрос, вступать ли в борьбу, когда и как ее вести, а также как добиться максимальной эффективности в борьбе за достижение определенных целей. Стратегия иногда сравнивается с замыслом художника, в то время как стратегический план — с архитектурными чертежами.

Стратегия может также включать усилия по созданию настолько благоприятной стратегической ситуации, что противник убедится в своем неизбежном поражении в случае открытого конфликта, и поэтому капитулирует без открытой борьбы. В противном же случае, если не капитулирует, благоприятная стратегическая ситуация обеспечит победу демократов. Стратегия также включает действия по использованию одержанных побед.

Продолжение следует

Катынь, Куропаты, Медовое

Советский НКВД соперничал с гитлеровскими СС в массовых убийствах

В апреле 1940 года пули энкаведистов оборвали жизнь более 22 тысяч офицеров Войска Польского, попавших в плен в сентябре-ноябре 1939 года. Минуло 60 лет, но многие вопросы до сих пор покрывает завеса тайны.

Количество

В Войске Польском в мае 1939 года было 18,5 тысяч офицеров, в корпусе охраны границ — 846, в резерве — 60 тысяч, в отставке — 12 тысяч. В результате разгрома почти миллионной польской армии в сентябре—октябре 1939 года гитлеровские войска взяли в плен более 18 тысяч офицеров и 400 тысяч солдат. Часть польской армии смогла уйти в Румынию, Венгрию, Литву, Латвию.

Другая часть польских войск сдала оружие Красной Армии. В сентябре 1940 года в газете «Красная звезда» были опубликованы частичные данные об их численности — 181 тысяча солдат, примерно 10 тысяч офицеров.

Германия принимала военнопленных, «если они жили в немецкой сфере влияния». Всего на территорию этнической Польши было репатриировано 42.492 человека, «изъявивших желание выехать», как сказано в советской сводке 1941 года. Ибо когда началась отправка интернированных к месту жительства, многие отказались ехать под власть немецких оккупантов.

19 ноября 1939 года последовало указание Берии о сосредоточении оставленных (или не принятых Германией?) офицеров в Старобельском, Осташковском и Козельском лагерях.

В Старобельске Ворошиловградской области в бывшем монастыре и ряде зданий в городе на 14 октября 1939 года было 7.045 человек, из них 4.813 рядовых и 2.232 офицера (когда лагерь стал офицерским, число офицеров увеличилось до 3.974 человек).

Осташковский лагерь, расположенный на озере Селигер (остров Столбный, бывший монастырь Нилова Пустынь), функционировал с 28 сентября 1939 года. На 1 декабря 1939 года в лагере насчитывалось 5.963 человека, в том числе из этнической Польши – 3.848, из западных областей Беларуси и Литвы — соответственно 1.919 и 196.

Письмо Берии

В это время и происходит завязка будущей трагедии. Она отражена в письме в следующем документе:

«ЦК ВКП(б), тов. Сталину

В лагерях для военнопленных НКВД СССР и тюрьмах западных областей Украины и Белоруссии в настоящее время содержится... 14.736 бывших офицеров, осадников и разведчиков... В тюрьмах западных областей Украины и Белоруссии всего содержится 18.632 арестованных (из них 10.685 поляки), в том числе: бывших разведчиков и жандармов – 5.141; бывших офицеров – 1.207; бывших помещиков, чиновников – 347, членов различных контрреволюционных и повстанческих организаций и разного контрреволюционного элемента – 5.345; перебежчиков – 6.127. Исходя из того, что все они являются закоренелыми, неисправимыми врагами советской власти, НКВД СССР считает необходимым...»

Ответ Сталина

«ВКП(б) № 13/144 5 марта 1940 г. тов. Берия

44. Вопрос НКВД СССР

Предложить НКВД СССР:

1) Дела о находящихся в лагерях для военнопленных 14.700 человек бывших польских офицеров, чиновников, помещиков, полицейских, разведчиков, жандармов, осадников и тюремщиков, а также дела об арестованных и находящихся в тюрьмах западных областей Украины и Белоруссии в количестве 11.000 человек различных к-р шпионских и диверсионных организаций, бывших помещиков, фабрикантов, бывших польских офицеров, чиновников и перебежчиков — рассмотреть в особом порядке, с применением к ним высшей меры наказания — расстрела.

2) Рассмотрение дел провести без вызова арестованных и без предъявления обвинения, постановления об окончании следствия и обвинительного заключения — в следующем порядке: а) на лиц, находящихся в лагерях для военнопленных — по справкам, предоставляемым Управлением по делам военнопленных НКВД СССР, б) на лиц, арестованных — по справкам из дел, предоставляемым НКВД УССР и НКВД БССР.

3) Рассмотрение дел и вынесение решения возложить на тройку, в составе т.т. Меркулова, Кобулова и Баштакова (начальник 1-го Спецотдела НКВД СССР)».

Фота Ул.ШЛАПАКА

Технология ликвидации

Непосредственно приговор о расстреле более 22 тысяч офицеров Войска Польского был вынесен в апреле 1940 г. Особым совещанием НКВД СССР, на основании этого решения Политбюро ЦК ВКП(б).

Офицеры — понятие слишком общее, оно дает неточное представление о том, кто был предназначен к ликвидации. Две трети интернированных составляли офицеры запаса — инженеры, учителя, адвокаты, врачи, преподаватели, лицеисты, студенты, капелланы, в основном выходцы из Западной Украины и Белоруссии.

В Катыни погребены лишь те офицеры, которые находились в Козельском лагере. Где завершился крестный путь их товарищей из лагерей в Старобельске и Осташкове, не было известно до недавнего времени. Теперь установлены и места их казни, и места их погребения — лесопарковая зона в Харькове и поселок Медное в Тверской области.

Протоколы допросов Петра Сопруненко, генерал-майора в отставке, с 1939 по 1944 год возглавлявшего Управление НКВД по делам военнопленных, и Дмитрия Токарева — бывшего начальника Управления НКВД по Калининской области (именно здесь размещался Осташковский лагерь. — **И.К.**), достаточно, чтобы представить, как готовилось убийство и как убивали.

Получив задание, Токарев прибыл к месту службы в Калинин, куда вскоре прибыла группа высших офицеров НКВД из Москвы — майор госбезопасности Синегубов, начальник Главного управления конвойных войск комбриг Кривенко, комендант НКВД Блохин. Московские гости поселились в салон-вагоне на станции и стали готовить «операцию по разгрузке лагеря».

Военнопленных офицеров наметили перевезти из Осташковского лагеря в здание НКВД, в подвале которого находилась внутренняя тюрьма. Она и была избрана местом казни 6 тысяч человек. Следствие выявило, что применительно ко всем трем лагерям действовала одна схема, была разработана единая технология уничтожения пленных. Маршрут смерти начинался в лагере, оттуда пленных вывозили эшелонами, проходил через внутреннюю тюрьму НКВД (сюда их доставляли со станции машинами) и заканчивался во рву, отрытом в недалеко отстоящем лесу.

Перед тем как расстреливать, узников заводили в красный уголок (ленинскую комнату). Здесь сверяли данные, чтобы не случилось ошибки. Когда удостоверялись, что это тот человек, который должен быть расстрелян, надевали на него наручники и вели в подвал.

Приговоры приводили в исполнение около 30 человек, вся комендантская команда, надзиратели, шоферы, сам Блохин. Блохин, Синегубов и Кривенко привезли с собой чемодан «вальтеров», «ТТ» не выдерживали нагрузки и быстро изнашивались от стрельбы.

В первый день расстрелов Блохин зашел в кабинет к Токареву и сказал: «Ну, пойдем». «Мы пошли в подвал, и я увидел весь этот ужас. Блохин надел спецобмундирование — кожаную коричневую кепку, кожаный коричневый фартук, кожаные коричневого цвета перчатки выше локтей. Я увидел палача».

У камеры смертников был второй выход, во двор. Через него вытаскивали трупы, погружали в машины и вывозили. Машин было 5—6, грузовых, открытых, но с брезентом, которым после загрузки закрывали трупы. По завершении «работы» Блохин отдал водителям указание брезенты сжечь. Кровь с кузовов каждый день смывали.

Хоронили пленных, сваливая всех в одну кучу. Закапывали экскаватором «Комсомолец». «Настоящая индустрия», — бесстрастно замечал Токарев. Расстрелы начались, когда ночи были уже короткие. В первый раз расстреляли 300 человек. Заканчивать «работу» пришлось на восходе солнца. Торопились, но не успевали. Тогда Блохин распорядился, чтобы больше 250 человек не доставляли.

Завершение дела отметили и в Москве. 26 октября 1940 года появился секретный приказ за подписью Берия о награждении работников НКВД за успешное выполнение специального задания месячным окладом. В списке значилось 143 фамилии — офицеры госбезопасности, надзиратели, вахтеры, шоферы.

«Мы не управлялись работать, спали всего по три часа», — свидетельствовал в своих показаниях Митрофан Сыромятников, старший по корпусу харьковской внутренней тюрьмы НКВД. Ему можно верить: он и другие его «коллеги» копали могилы, грузили трупы на машины, заматывали шинелями головы убитых, чтобы не кровоточили.

В лесных угодьях, принадлежащих харьковскому НКВД, выкапывались большие ямы — с тем расчетом, чтобы в них могли въехать задним ходом крытые грузовики. Маршрут конвоирам был знаком: из центра города — по Белгородскому шоссе, затем поворот на грунтовку, издавна именуемую «черной дорогой».

Кровавый след

Проведенная эксгумация подтверждает приведенные факты. Для ее проведения вырыли десятки ям на площади в несколько гектаров. В некоторых оказались только кости и обувь — сапоги и калоши с маркировкой «Красного треугольника». Это — наши. Видимо, перед расстрелом людей заставляли раздеваться донага. Но вот и калоши превратились в вещественные доказательства...

Польских офицеров, по всей видимости, спешили убивать быстрее — только этим можно объяснить то, что офицеров не подвергали процедуре раздевания... Из ям были извлечены золотые вещи с символикой, характерной для католиков. Были обнаружены, в частности, личные медальоны и сохранившиеся персональные документы. Благодаря этому удалось сразу же узнать имена семерых погибших. Их сравнили со списками поляков из архивов НКВД. Эти офицеры значились в них. Таким образом, подтверждено, что в лесу под Харьковом лежали в могиле те самые, объявленные «пропавшими», офицеры польской армии.

Извлечено множество простреленных черепов. Есть следы пуль и на костях ног. Криминалисты объясняют это тем, что после зачтения приговора многие из доставленных на расстрел пытались бежать. Их косили из пулемета по ногам, а затем добивали из наганов.

Достаточно точно можно судить и о времени расстрелов — вторая декада декабря 1939 года, на это указывают обнаруженные обрывки газет с датами.

Что ныне там, где встретили смерть пленные офицеры?

В Козьих Горах в Катынском лесу размещались дачи Смоленского УНКВД. Окрестности Медного — территория дачного поселка работников органов госбезопасности Тверской области. 6-й квартал лесопарковой зоны в Харькове выбран для пансионата КГБ СССР.

Расчет у «строителей» был чисто практический — принадлежность к ведомству НКВД—МГБ—КГБ наглухо перекрывало вход в эти места всем посторонним. Тайна содеянного, казалось, была гарантирована. И хранилась бы века, останься они у власти. Молчат и доныне некоторые свидетели, проходящие по польскому делу, ссылаясь на данную полвека назад подписку о неразглашении, а нынешние работники госбезопасности, естественно, опекают их от постороннего внимания.

Государственная ложь

В марте 1959 года появился очень важный для следствия документ, содержание которого, однако, стало известным недавно. Вот фрагменты из него:

«Особая папка

Совершенно секретно

Товарищу Хрущеву Н.С.

В Комитете государственной безопасности при Совете Министров СССР с 1940 года хранятся учетные дела и другие материалы на расстрелянных в том же году пленных и интернированных офицеров, жандармов, полицейских, осадников, помещиков и т.п. и т.п. лиц бывшей буржуазной Польши. Всего по решениям специальной тройки НКВД СССР было расстреляно 21.857 человек, из них: в Катынском лесу (Смоленская область) 4.421 человек, в Старобельском лагере близ Харькова — 3.820 человек, в Осташковском лагере (Калининская область) — 6.311 человек и 7.305 были расстреляны в других лагерях и тюрьмах Западной Украины и Западной Белоруссии...

Для советских органов все эти дела не представляют ни оперативного интереса, ни исторической ценности. Вряд ли они могут представлять действительный интерес для наших польских друзей. Наоборот, какая-либо непредвиденная случайность может привести к расконспирации проведенной операции, со всеми нежелательными для нашего государства последствиями... Исходя из изложенного представляется целесообразным уничтожить все учетные дела на лиц, расстрелянных в 1940 году по названной выше операции...

Председатель КГБ при СМ СССР А.Шелепин».

Вечная боль

В ходе проведения расследования по Куропатам выяснилось, что из западных областей Беларуси было вывезено в Минск 3.000 пленных офицеров польской армии. Это подтверждает также датированная мартом 1940 года записка Берия наркому железнодорожного транспорта Л.Кагановичу такого содержания: « Для выполнения оперативного задания необходимо срочно вывести в десятидневный срок из тюрем НКВД УССР заключенных из западных областей Украины за пределы УССР 8 тысяч человек, в ее центральные области — 3 тысячи, из западных областей БССР в Минск — 300 человек».

В записке давалась и полная раскладка вагонов, которые потребуются для этой акции. В частности, по Брест-Литовской дороге — 100 вагонов назначением до Минска, Белорусской дороге — 23 вагона и Западной дороге — 32 вагона также с конечным пунктом назначения — Минск. Таким образом, этот документ подтверждает, что в марте-апреле 1940 года в Минск были доставлены из тюрем западных областей Беларуси около 3.000 человек, след которых ведет в Куропаты.

По оценочным сведениям, на территории Беларуси было расстреляно 3.870 интернированных в 1939-40 годах офицеров польской армии. Скорее всего, цифра неокончательная.

В апреле 1999 года завершилось очередное следствие по «куропатскому» делу. Нахождение среди жертв массовых расстрелов военнопленных 1939 года нашло подтверждение. Может, именно этим объясняется, что результаты следствия до сих пор не обнародованы?

Игорь КУЗНЕЦОВ

ФІНАНСЫ

Банкіры сустрэліся ў Магілёве

Нацыянальны банк Беларусі і Цэнтрабанк Расіі ўзгаднілі параметры прывязкі беларускага рубля да расійскага рубля на другі квартал 2001 года. Гэта адбылося падчас шостага паседжання Міжбанкаўскага валютнага савета Саюзнай дзяржавы ў Магілёве пад старшынствам галоўных банкіраў двух краінаў — Пятра Пракаповіча і Віктара Герашчанкі. Бакі дамовіліся аб штомесячнай дэвальвацыі беларускага рубля ў сярэднім на 2,5 працэнта, з межавым адхіленнем ад цэнтральнага курсу плюс-мінус 2 працэнты.

На паседжанні таксама быў абмеркаваны праект плана сумесных дзеянняў па стварэнні ўмоваў для ўвядзення адзінай грашовай адзінкі Саюзнай дзяржавы на бліжэйшыя 5 гадоў па пытаннях, якія ўваходзяць у кампетэнцыю цэнтральных банкаў.

Удзельнікі паседжання закранулі і пытанні, звязаныя з прадастаўленнем Беларусі крэдытаў Цэнтрабанкам Расіі. Прадстаўнікі Банка Расіі пацвердзілі, што першы транш крэдыту ў памеры 1,5 мільярда расійскіх рублёў паступіць у Беларусь пасля ратыфікацыі беларускім парламентам адпаведных пагадненняў і выканання ўсіх неабходных працэдураў.

Аляксей АРЭШКА
БелаПАН.

Не аддасі мінімалку — пазбавішся прэміі

Чэрвенскі раённы выканаўчы камітэт (Мінская вобласць) прыняў рашэнне аб фінансавай падтрымцы прадпрыемстваў і арганізацыяў аграпрамысловага комплексу для выканання вясенніх палявых работ. Дакумент, у прыватнасці, змяшчае патрабаванне давесці «да суб'ектаў гаспадарання ўсіх формаў уласнасці мінімальныя заданні па пералічэнні грашовых сродкаў на падтрымку і развіццё АПК».

Дакумент прадугледжвае таксама накіраванне на падтрымку АПК сродкаў, атрыманых ад вытворчасці і рэалізацыі прадукцыі, работаў і паслугаў па выніках суботнікаў, якія мяркуецца правесці ў бліжэйшы час. Чыноўнікам даручана правесці «арганізацыйную і тлумачальную работу ў працоўных калектывах усіх формаў уласнасці, уключаючы індывідуальных прадпрымальнікаў».

Жыхар пасёлка Смілавічы таго ж раёна паведаміў, што дырэктар Смілавіцкага сельскагаспадарчага прафесійнага ліцэя на сходзе выкладчыкаў аб'явіў: у сакавіку, красавіку і траўні кожны работнік навучальнай установы (у ліцэі працуюць каля 100 выкладчыкаў і майстроў) павінен штомесяц са свайго заробку пералічваць не менш чым мінімальную зарплату на пасяўныя работы і ўзяць удзел у суботніках. Калі ж нехта з выкладчыкаў запярэчыў, дырэктар заявіў, што ў выпадку адмовы выканаць рашэнне райвыканкама, згодна з якім ліцэй павінен пералічыць на пасяўную кампанію 1,5 мільёна рублёў, супрацоўнікі навучальнай установы будуць пазбаўленыя прэміяльных. Прычым, афіцыйныя прычыны для пазбаўлення прэміяльных будуць знойдзеныя.

Марат ГАРАВЫ,
БелаПАН

Аб'ём таргоў знізіўся ўдвая

Сумарны аб'ём таргоў муніцыпальнымі каштоўнымі паперамі на Беларускай валютна-фондавай біржы ў сакавіку 2001 года знізіўся ўдвая і склаў 600 мільёнаў рублёў, або 5 мільёнаў 699 тысяч каштоўных папер. У лютым дадзены паказчык склаў 1,1 млрд. рублёў, або 10 мільёнаў 984 тысячы каштоўных папер.

Як паведамілі БелаПАН у галоўным упраўленні фондавага рынку БВФБ, колькасць здзелак з муніцыпальнымі каштоўнымі паперамі, заключаных у біржавой універсальнай электроннай гандлёва-клірынгавай сістэме, у сакавіку знізілася больш чым утрая і склала 20.

13 сакавіка 2001 года ў біржавой гандлёвай сістэме быў абвешчаны да правядзення аўкцыён па размяшчэнні аблігацыяў другой Мінскай жыллёвай пазыкі.

Сумарны аб'ём таргоў муніцыпальнымі каштоўнымі паперамі ў першым квартале 2001 года ў цэлым узрос і склаў 2,4 млрд. рублёў, або 24 мільёны 801 тысячу каштоўных папер. У чацвёртым квартале 2000 года дадзены паказчык склаў 828,9 млн. рублёў, або 9 мільёнаў 13 тысяч каштоўных папер. Колькасць здзелак з муніцыпальнымі каштоўнымі паперамі, заключаных у першым квартале ў біржавой універсальнай электроннай гандлёва-клірынгавай сістэме, склала 126 (у чацвёртым квартале 2000 года было 65).

Аляксей АРЭШКА
БелаПАН.

Беларускае сала замест нідэрландскай гавядзіны

Расія мяркуе кампенсаваць недапастаўку мяса з Заходняй Еўропы, што абумоўлена распаўсюджваннем яшчуру ў Англіі, Францыі і Нідэрландах, пастаўкамі мясной прадукцыі з беларускіх гаспадарак і прадпрыемстваў. Такімі планамі падзяліўся падчас нарады прэм'ер-міністра ўрада Расійскай Федэрацыі М.Касьянава з кіраўнікамі галоўных міністэрстваў расійскі міністр сельскай гаспадаркі Аляксей Гардзееў. Ён адзначыў, што рост паставак мяса будзе спрыяць развіццю расійска-беларускага супрацоўніцтва. Паколькі выпадак захворвання яшчурам ужо адзначаны ў Германіі, дзе за адну ноч забілі 200 кароў у падзаронай гаспадарцы, дык шанцы Беларусі стаць карміцелькай Расіі падвышаюцца. Адзінае істотнае і неасветленае пытанне – дзе гэтае мяса Беларусь возьме?

Павел БАРАНОЎСКІ

ЭКСПРЭС

Прогнозы, долги, расчеты

Из-за забастовки работников *Lufthansa* германские авиаперевозки частично парализованы

В акции протеста приняли участие более 9 тыс. работников авиакомпании, в результате чего пришлось отменить более 20 пассажирских авиарейсов. Еще около 80 рейсов отправились со значительными задержками. Аэропорт Франкфурта-на-Майне из-за забастовки практически не работал. Бастующие требовали повышения зарплаты для 55 тыс. работников *Lufthansa*. Одновременно с акцией протеста в германской печати появились сведения о том, что *Lufthansa* ожидает 40%-ного падения прибыли в этом году.

За минувшую неделю таможенники изъяли 14 единиц автотранспорта

На минувшей неделе белорусские таможенники изъяли 14 единиц автотранспорта на сумму 29 миллионов 183 тысячи рублей. Всего таможенниками было выявлено 350 фактов нарушения законодательства, по которым изъято товаров и ценностей на сумму 991 миллион 784 тысячи рублей. Такие сведения сообщили в пресс-службе Государственного таможенного комитета. Помимо этого, таможенниками пресечены попытки контрабанды около 100 тысяч штук сигарет на общую сумму 3 миллиона 345 тысяч рублей; 762 литра алкогольной продукции на сумму 1 миллион 684 тысячи рублей; 136 изделий из золота на сумму 2 миллиона 138 тысяч рублей.

Создание единого рынка ценных бумаг стран ЕС не за горами

В конце марта министры финансов стран Евросоюза обсудили перспективы создания общеевропейского рынка ценных бумаг в свете введения с 2002 г. наличного оборота евро. Итоговый проект, одобренный министрами, будет представлен на рассмотрение глав государств и правительств, а затем будет рассматриваться в Европарламенте.

Кувейт профинансирует реконструкцию завода «Химволокно»

Кувейтский фонд арабского экономического сотрудничества выделил 325 тыс. долларов США на разработку технико-экономического обоснования проекта реконструкции завода полиэфирных текстильных нитей Светлогорского производственного объединения «Химволокно». Данный фонд выразил готовность профинансировать в дальнейшем 70% стоимости реализации этого проекта.

Андрей КАРПОВИЧ

Перспектыва на «гумавым хаду»

От адзін зрабіў. Змяняў цёлку на барана, тога — на індыка, тога — на кацяня, каця-ня – на цвік. Пайшоў да каваля цвік гартаваць. Сам цвік у горане распёк, ды ў ваду. Страціўся цвік, але файны быў пшык!

Нашым правадырам дзесяты год карціць незалежнасць на што-небудзь прамяняць. Аж са скуры вылузваюцца: і грашовыя сістэмы аб'ядноўваюць, і абарончыя дамовы падпісваюць, і інтэгруюцца ўсяляк. З расійскімі, такімі самымі, узасос цалуюцца, келіхі б'юць, урокі дэмакратыі вучаць — не атрымліваецца.

Ну што ім яшчэ ад нас трэба: царкваў набудавалі больш чым за Мураўёвым-вешальнікам, «да сястры паехаць», дык хоць на Кунашыр; мову беларускую павыкідалі адусюль дзе хацелася, заводы запусцілі так, што ЦРУ не спыніць. Дзе кайф і шчасце?

Не, кажуць, яшчэ шчыльней будзьма яднацца з братняй краінай чачэнскай вайны і энергетычнага крызісу? Народ перастае разумець сваіх палітрукоў. Небяспечна.

Між тым антычныя класікі і бруклінскія адвакаты маюць звычку пытацца: «Каму гэта выгадна?». Вось і мы, пакінуўшы ўзаемнае задавальненне ад глабальных інтарэсаў палітыкам, спытаемся: «Што кожны беларус атрымае і што страціць ад інтэграцыі?». Засяродзімся ж на трох рэчах. Пра дзве з іх палітыкі роту не зачыняюць — гэта адзіная валюта і энерганосьбіты. Аб трэцяй усё больш няпэўна-статыстычна разважаюць – дабрабыт наш маю на ўвазе.

Дабрабыт кожнай сям'і вызначаюць не прыбыткі і выдаткі. Прыбыткі складаюцца ў залежнасці ад памеру заработнай платы і гэтак званых сацыяльных выплатаў, зыску ад бізнесу і фарту. Выдаткі залежаць ад цэнаў, тарыфаў і падаткаў.

Заробная плата, сацыяльныя выплаты і трансферты – асноўная крыніца існавання для 70% беларусаў. Прыбыткамі ад уласнасці і прадпрымальнасці жывяцца астатнія 30%. Зразумела, што гэтыя групы не аддзеленыя адна ад адной нейкай мяжой.

Грошы ў пенсійны фонд трапляюць з нашых заробкаў. Дык ці павысяцца яны ў выніку з'яўлення адзінай валюты? Не! Таму што заробак — гэта частка грошай, каторыя работадаўца атрымаў за тую прадукцыю ці паслугі, каторых ёсць уласнікам. А прадукцыя наша прадаецца пераважна ў Расію. З-за розніцы ў курсах нашага і расійскага рублёў, бартэру і розных заліковых схемаў нашыя тавары пакуль што канкурэнтаздольныя на кошце. Гэтую перавагу мы адразу страцім. Будзем вымушаныя альбо спыняць вытворчасць, альбо паніжаць кошты ў расійскіх рублях. Каму гэта выгадна?

А як на складах у сакавіку і без таго ляжала 55,1% тавараў ад сярэднямесячнага аб'ёму нашай вытворчасці з пачатку года? Да таго ж у арыентаваных на экспарт галінах — машынабудаванні і лёгкай прамысловасці — гэтая лічба сягала 96%. У гэтым выпадку трэба шукаць магчымасць без выдаткаў пазбавіцца ад запасаў. Скарачэнне занятасці такі спосаб завецца. Каму гэта выгадна?

Пра наш месячковы бізнес няма чаго і казаць. Расійцы пераглынуць яго вокаімгненна, як толькі атрымаюць законныя падставы аперуваць на нашай тэрыторыі ў межах адзінай рублёвай прасторы. А нашыя вольныя звышдробныя вашывыя блохі, на радасць свайму галоўнаму ворагу, стануць прадаўцамі, грузчыкамі і наёмнымі менеджэрамі, каб за танна абслугоўваць расійскі капітал. Гэта вельмі выгадна. Каму?

Хіба што пенсіянеры ўзбагацяцца. Але адкуль дзеля іх возьмуцца грошы ў пенсійным фондзе? Ад іхных дзяцей-беспрацоўных ці ад іхных дзяцей-банкрутаў? Напэўна, ім заплацяць добрыя і багатыя жыхары Чачэніі і Прымор'я?

Не, мабыць, клапаціцца пра нас будуць суровыя крамлёўскія неачэкісты са сваімі дрэсіраванымі алігархамі. Тыя адпампуюць з-пад Сібіры яшчэ крыху нафты і газу і нам за сяброўства перавядуць далярчыкаў. Каб мы, калі што, тыя натаўскія танкі... Ну, вы ж беларусы, самі разумееце.

О, энерганосьбіты. Нафтавыя свідравіны і газакампрэсарныя станцыі сняцца сёння ўсім кандыдатам на прэзідэнта. Іхныя паплечнікі лётаюць у Маскву зграямі і паасобку. Яны абяцаюць тамтэйшым прайдзісветам і іншым палітэхнолагам усё, на што здольная фантазія. Нам з таго?

Зараз мы плацім за нафту па сусветных коштах і не паміраем. За газ даем расійцам трэціну ад сусветнага кошту. А нашыя прадпрыемствы маюць газ даражэйшы, чым у любой з навакольных краінаў. Яны плацяць так многа, каб мы з вамі плацілі менеж за электрычнасць, ацяпленне, гарачую ваду, газ. Гэта ўсё тэарэтычна апісваецца словаспалучэннем «ускоснае субсідаванне».

У жыцці ж выглядае наступным чынам: за газ унутры краіны спажыўцы завінаваціліся на 1 лютага 2001 год 788.100.000.000 рублёў, а за электрычнасць – 732.800.000.000. То бок на кожнага грамадзяніна, з улікам малых немаўлятак, прыпадае 150 амерыканскіх долараў.

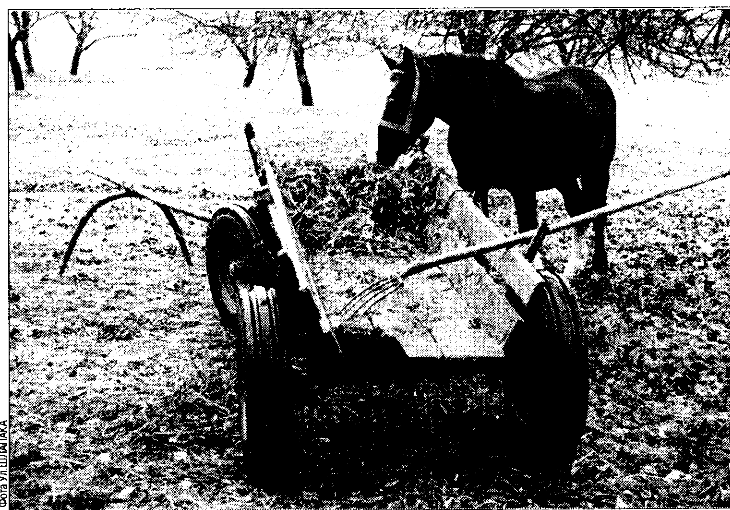
Асобна мы павінны братанам па інтэграцыі яшчэ па 25 баксаў з носа. Да таго ж, пасля таго як А.Лукашэнку надакучыць быць прэзідэнтам, нам хутчэй за ўсё нагадаюць пра тыя 1.500.000.000 долараў, каторыя «даравалі» ўсенароднаму. Гэта яшчэ па 150 зялёных.

Нам энерганосьбітаў сапраўды патрэбныя. Ад другіх Саветаў засталася ў спадчыну буйная прамысловасць павышанай энергаёмістасці, размешчаная па шостую частку Зямлі і ўсіх сябручкоў з сацыялістычнай арыентацыяй. З ёй мусім жыць.

Расіі таксама зусім нявыгадна страчваць досыць новую частку свайго ВПК, і цудоўны транзітны калідор, і выдатны ваенны плацдарм з інфраструктурай з-за нейкай сыравіны. Таму быў з вялікім шумам прыняты сумесны энергетычны баланс. У ім вызначаныя аб'ёмы энергарэсурсаў, каторыя Расія абавязваецца паставіць Беларусі.

Ніякіх радыкальных змяненняў у гэтым «эпахальным» працэсе не было і быць не магло, ён адлюстроўвае стыхійна ўсталяваны мінімум сувязяў паміж эканомікамі суседніх краінаў. Хіба што чвэрць газу паставіць «Ітэра», на якую наш галоўны па ўсіх вопросах, у тым ліку і па газе, лаяўся пару гадоў таму.

За тое мы «торжественно клянемся» забяспечыць бесперашкодны транзіт расійскіх сыравінных патокаў плацежаздольнаму і злобнаму монстру *NATO*, што хоча ўчапіцца ў сёгняшнюю сінявокай прыгажуні Беларусі. Гэта вельмі выгадна *NATO*. Што да кошту нашага газу, то гэтае вырашаюць не дзяржапаратчыкі, нават самыя галоўныя, а аўтарытэтныя мужчыны з «Газпрома», каторых прэзідэнцкімі выбарамі не напалохаеш. Бачылі яны розных прэзідэнтаў.

Фота Ул. ШЛАПАКА

Карацей, дадуць газу 17 млрд. кубаметраў, хаця ж прасілі мы 17,5, а тыя абяцалі 16,2.

Абяцаюць і нафты падкінуць крыху болей. 10 млн. тонаў спадзяемся спажыць самі, 2 — перапрацуем для расійцаў (як у 1995 годзе). Ім аддамо 300 тысяч тонаў бензіну, 550 тысяч тонаў саляркі і 200 тысяч тонаў газы для самалётаў. За гэта нам пакінуць увесь мазут.

Частка паліва пойдзе ў нас на электрычнасць. Дарэчы, нашыя магутнасці могуць выдаваць 43 млрд. *kWh* за год. А спажываем мы блізка 30 (32,2 млрд. *kWh* у 1996 г.). На той 1996 год, дарэчы, працавала нашая энергасістэма на 53% ад планавай магутнасці, таму мы імпартавалі 8,6 млрд. *kWh*, а самі вырабілі толькі 23,6 млрд. *kWh*. Бралі з Расіі і з Інгаліны. Сёлета, па гістарычным сумесным балансе, адхопім ажно 5,6 млрд. *kWh*.

Да чаго пра гэта гаворка зайшла? Для таго, што сваёй энергіі ў нас мала і яна не аднаўляецца. Развагаа, так бы мовіць, карыстання. Нафтай, напрыклад, мы сябе можам у выпадку чаго забяспечыць не болей чым на 20% сённяшняй патрэбы. Вугалю трэба прыкладна 1-1,2 млн. т.

Будзем вучыцца эканоміць. Але без гаспадароў эканоміць цяжка. Дадуць служачым бланкі справаздачы і методыкі разліку балансу, тыя запоўняць, як начальству трэба, і ўся эканомія. Чынавенству так выгадна.

Самога балансу ў айчынным NET-павуцінні я не знайшоў. Мабыць, сакрэтны. Мушу скарыстацца тым, што даюць натаўцы. Хто хоча, можа пачытаць. У амерыканцаў, дарэчы, ёсць толькі за 1998 год, мабыць, надта шкодзяць расійскія шпегі.

З вялікімі пакутамі пераве ўкубічныя футы і барэлі ў звычныя і любыя славянскаму сэрцу чвэрці і пуды, а потым зачапіўся за *kWh* і... Убачыў я, што нічога па сутнасці не мяняецца. Пішыне пішы дамовы з балансамі і розныя справаздачы аб скарачэнні энергаёмістасці ВНП, а калгасы за салярку грошы не аддадуць, за электрычнасць не аддадуць, і ні за што не аддадуць. І дзяржпрадпрыемствы не аддадуць. І грамадзяне, каторыя сёння не аддаюць, яны і заўтра не аддадуць. Бо ім гэта выгадна.

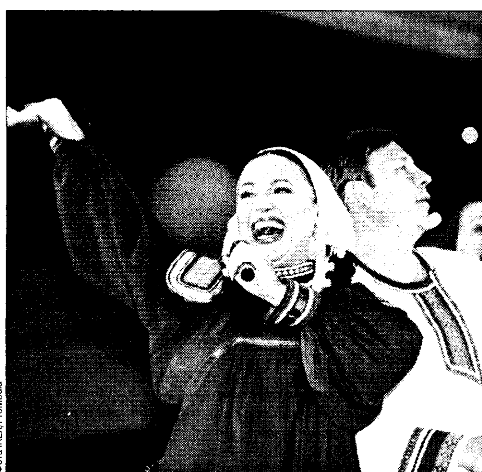
Але можа быць і такі гешэфт: ім — нас, сабе – будучыню, а нацыю, як той цвік, — у бочку з вадой.

Васіль ДРУЦКІ

«Бяздушны абыякавы абывацель...»

Гэтак у кампазітарскіх скаргах трактуюцца адносіны дзяржавы да мастацтва

У Грамадскім прэс-цэнтры ў Мінску адбыўся «круглы стол» на тэму «Беларускі Саюз кампазітараў. Нацыянальная школа пачатку 21 стагоддзя. Праблемы і задачы Саюза». Але галоўным чынам гаворка вялася пра разнастайныя праблемы кампазітараў, галоўная з якіх – адсутнасць падтрымкі з боку дзяржавы сур'ёзнай музыцы. На думку ўсіх прысутных, палітыка ўладаў цяпер накіраваная на прапаганду сярод насельніцтва нізкаякаснай папсы, правядзенне камерцыйных гастрольных тураў, фестываляў.

Фота IREX/ProMedia

У той жа час у беларускіх кампазітараў акадэмічнага жанру няма ні фінансавых магчымасцяў, ні спецыяльнага музычнага выдавецтва, каб давесці сваю музыку да слухачоў. Каб атрымаць падтрымку міністэрства культуры, трэба быць вядомым, а гэта ў сваю чаргу немагчыма без гэтай самай падтрымкі. Звароты на радыёстанцыі і тэлебачанне не даюць ніякага плёну. Як адзначыў дырыжор Анатоль Лапуноў, «беларускае тэлебачанне праводзіць палітыку, дзе няма месца акадэмічнай музыцы».

Акрамя творчых праблемаў, не менш, а то і болей турботаў дадаюць праблемы бытавога кшталту – як то зарабкавае ці кватэрнае пытанне. Вырашыць апошняе льготным будаўніцтвам новых дамоў бліжэйшым часам паабяцаў на нядаўняй нарадзе з прадстаўнікамі творчай інтэлігенцыі А.Лукашэнка. Але, як высветлілася, гэта даступна не для ўсіх. Па-першае, пачатковы ўнёсак на будаўніцтва складае ў залежнасці ад планіроўкі кватэры ад 2 да 10 тысячаў долараў.

Па-другое, права на такое льготнае будаўніцтва (будзе выдаткоўвацца крэдыт на 20 гадоў) маюць толькі тыя кампазітары, хто стаў на ўлік на паляпшэнне жытловых умоваў да 1990 года.

Яшчэ са сталінскіх часоў за кожным творцам было замацаванае права на 20 квадратных метраў дадатковай жытловай плошчы для "творчай працы", але да гэтага часу займець сваю майстэрню пашэнціла толькі найбольш «заслужаным». Для іншых, па словах кампазітара Фёдара Бытаева, нейкія ўмовы для працы ёсць толькі ў Дамах творчасці, але гэта не танна. Каб напісаць адну сімфонію (а гэта 1,5-2 гады), трэба патраціць не менш за 5 тысячаў долараў. Але столькі за яе ніхто потым не заплаціць. Як было адзначана, што да заробкаў пра кампазітараў дзяржава не пячэцца як пра міліцыю – у сярэднім выпадае 10 долараў на месяц. А ганарар, напрыклад, за напісанне оперы складае не болей за 300 долараў. Пры гэтым за выкананне па радыё ці на сцэне філармоніі сваіх твораў аўтар не атрымлівае нічога.

Ужо 3 гады як прыпынена членства беларускіх кампазітараў у Міжнароднай асацыяцыі сучаснай музыкі за несплату штогадовых членскіх унёскаў. Саюз кампазітараў і міністэрства культуры не маюць магчымасцяў заплаціць 1.000 галандскіх гульдэнаў (450 долараў) штогод за тое, каб нашых кампазітараў прымалі там як паўнапраўных удзельнікаў з правам голасу. На міжнародныя форумы і ростумы творцам даводзіцца ездзіць за ўласны кошт.

Такую крыніцу даходаў, як адлічэнні ад выкананняў на тэрыторыі Беларусі музычных твораў усіх без выключэння кампазітараў свету ў памеры 3%, якія раней траплялі ў аўтарскі фонд Саюза, зараз сабе прысвоіла дзяржава. Для папаўнення саюзнага бюджэту даводзіцца здаваць у арэнду ўласныя памяшканні, трымаць на сваёй плошчы карцінную галерэю, але і гэтага недастаткова, каб вырашыць нават бягучыя фінансавыя пытанні. Пад пагрозай знішчэння знаходзіцца фонд запісаў беларускай музыкі, які трэба перапісаць на высакаякасныя носьбіты інфармацыі. Таму і сыплюцца на вачах многія відэастужкі: так, ужо страчаны запіс аперэты «Паўлінка».

Адказ першага намесніка міністра культуры Уладзіміра Рылаткі на ўсе кампазітарскія скаргі быў звыклы — «усё, што мы можам, мы імкнемся рабіць», а сітуацыя ў музыцы, маўляў, не настолькі і кепская. Напрыклад, дзяржаўныя замовы на стварэнне грунтоўных твораў захаваліся: у 1998 годзе было замоўлена 370 твораў на 1,4 мільярда рублёў, у 1999 годзе – 300 на 5,5 мільярдаў рублёў, а ў 2000 годзе – 200 на 17 мільёнаў рублёў. І ганарар за оперу быў раней 300 долараў, а зараз, напрыклад, Картэс з Халіпам новую оперу ствараюць па новых расцэнках – 3.000-5.000 долараў.

А ўсе фінансавыя цяжкасці і аплату ўнёскаў Асацыяцыі сучаснай музыкі Уладзімір Рылатка параіў паступова вырашаць за кошт штогадовых прэзідэнцкіх грантаў: маўляў, атрымалі 10.000 долараў – вось і трацьце. У бягучым годзе ён паабяцаў, што будзе выдадзены грант на пастаноўку оперы «Пані Ядвіга» і 20 мільёнаў беларускіх рублёў — на прапаганду беларускай акадэмічнай музыкі, а пастаноўка оперы «Несцерка» і выданне Анталогіі беларускай музыкі адкладзеныя да будучага года.

Не спадзеючыся на міністэрства культуры і іншыя дзяржаўныя інстанцыі, кампазітары маюць намер звярнуцца з лістом да А.Лукашэнкі. Улічваючы, што гэта будзе зроблена напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў, мо чаго кампазітары і дачакаюцца. Але пакуль дзяржава, з іхніх словаў, застаецца «бяздушным абыякавым абывацелем у адносінах да мастацтва».

Алена ЛАБАНАВА

Дзякуй, рэзананіст!

Агенцтва «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com)

Першакрасавіцкі выпуск праграмы «Рэзананс» нечакана распачаўся не Аляксандрам Лукашэнкам, як звычайна, а паведамленнем (нібыта агенцтва «Ю.С.Ньюс» ды нібыта з пазнакай «ТЭРМІНОВА!») пра тое, што нібыта згарэла лецішча генерала П.Казлоўскага.

Аўдыторыя «Рэзананса» вельмі здзівілася б, калі б ягоны дыктар Аляксандр Зімоўскі сказаў хоць раз праўду, нават 1 красавіка. А так нічога незвычайнага ў далейшай праграме не было.

Праўда, найлепшым жартам «Рэзананса» быў другі паводле храналогіі – пра візіт А.Лукашэнкі ў Маскву. Тэлесюжэт пра ягоны адлёт з Мінска быў вельмі смешна абрэзаны на паўслове — зусім па-першакрасавіцку. А яшчэ... «кіраўнік Найвышэйшага дзяржсавета адзначыў, што Саюз Беларусі і Расіі стаў магутным палітычным фактарам і, нягледзячы ні на што, у саюзнай дзяржавы вялікія перспектывы», — пажартаваў з экрана дыктар Зімоўскі.

Нягледзячы ні на што, агенцтва «Ю.С.Ньюс» выказвае падзяку намесніку старшыні Белтэлерадыёкампаніі за бясплатную рэкламу, ды яшчэ ў пачатку «Рэзананса» – перад самім Лукашэнкам.

Конкурс на стыпендыю ў 30 долараў

Указам А.Лукашэнкі ад 4 жніўня 1998 года былі заснаваныя «прэзідэнцкія» стыпендыі з мэтай сацыяльнай падтрымкі маладых вучоных і стымулявання іх творчай актыўнасці. Адпаведна Нацыянальная акадэмія навук Беларусі абвясціла конкурс 2001 года на прызначэнне гэтых стыпендыяў беларускім вучоным: 20 стыпендыяў кандыдатам навук (да 35 гадоў) і 10 стыпендыяў дактарам навук (да 45 гадоў). Стыпендыі прызначаюцца штогод на тэрмін да двух гадоў. Памер стыпендыяў: для дактароў навук – 9 мінімальных зарплат, для кандыдатаў навук – 7 «мінімалак». Дакументы на конкурс стыпендыяў трэба здаць да 1 траўня 2001 года. Заключэнні па стыпендыях канчаткова рыхтуе прэзідыум Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, канчатковае рашэнне аб іх прымае асабіста кіраўнік дзяржавы.

Мікола РУДЫ

Ад Дня дурняў да Дня яднання

Затрыманнямі сярод маладафронтаўцаў завяршылася святкаванне гадавіны ўтварэння Саюза Беларусі і Расіі, зладжанага 1 красавіка. Каля 23.00 – калі ў Беларусі святкавалася яшчэ Дзень дурняў, а ў Расіі настала 2 красавіка – Дзень яднання – на Кастрычніцкай плошчы моладзь зладзіла перформанс пад лозунгам «Дзень яднання Расіі з дурнем». Каля 20 маладых хлопцаў – у бушлатах і ў медыцынскіх халатах – пратэставалі, па словах П.Севярынца, «супраць інтэграцыйных працэсаў Аляксандра Лукашэнкі». Неўзабаве трое ўдзельнікаў перформанса былі затрыманыя міліцыянтамі, кінуты ў аўтазак з АМАПаўцамі і дастаўлены ў Цэнтральны РАУС Мінска. Але пад раніцу выпусцілі. П.Севярынцу, які трапіў дахаты толькі а пятай гадзіне, паабяцалі, што з ім «разлічацца 5 красавіка» – менавіта гэтым днём суддзя Цэнтральнага райсуда Мінска Таццяна Паўлючук будзе судзіць яго за 25 сакавіка.

Яшчэ адно надзвычайнае здарэнне з сябрамі Маладога Фронту адбылося той жа ноччу. Чацвёра «маладафронтаўцаў» на цягніку «Гродна-Масква» накіроўваліся ў белакаменную, каб адзначыць 2 красавіка пікетамі ў месцах, дзе мог з'явіцца А.Лукашэнка. Аднак на чыгуначнай станцыі ў Оршы, затрымаўшы на некалькі гадзінаў цягнік, мясцовае ўпраўленне КДБ ды супрацоўнікі крымінальнага вышуку правялі вобшук, прычым, па словах П.Севярынца, «трэслі ўвесь вагон», дзе ехалі «маладафронтаўцы».

Мэта перформанса 1 красавіка і паездкі ў Маскву была адна: «паказаць, што моладзь пратэстуе супраць інтэграцыйных памкненняў Лукашэнкі, што моладзь – за незалежную Беларусь».

Рыгор БУЯН

Імітацыя дэмакратычнай традыцыі

Беларуская сістэма органаў мясцовай улады супярэчыць усім прынцыпам Еўрапейскай Хартыі мясцовага самакіравання

Фота Ул.ШЛАПАКА

2 красавіка ў Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтры адбыўся наладжаны Кангрэсам мясцовых і рэгіянальных уладаў Савета Еўропы (*CLRAE*), Кансультатыўна-назіральнай групай АБСЕ і Фондам імя Льва Сапегі семінар на тэму «Еўрапейская Хартыя мясцовага самакіравання і роля нацыянальных Асацыяцыяў мясцовых уладаў». Разам з тым абмяркоўваліся праблемы рэфармавання мясцовых уладаў у Беларусі, у прыватнасці перспектывы далучэння нашай краіны да гэтай Хартыі і стварэнне ў нас згаданай Асацыяцыі.

Зместавую важнасць семінара можна ўцяміць са словаў прэзідэнта палаты *CLRAE* Хервіга ван Стаа: «Мясцовае самакіраванне ёсць адной з галоўных асноваў дэмакратычнага грамадства. Ступень мясцовай дэмакратыі паказвае, як далёка зайшла кожная краіна ў сваіх дэмакратычных традыцыях». Да ўсяго досведам многіх дэмакратыяў даказана, што палітычна-эканамічная сістэма з развітым мясцовым самакіраваннем больш эфектыўная, чымсьці сістэма з жорстка цэнтралізаванай уладай. Нарэшце, падпісанне і выкананне Еўрапейскай Хартыі мясцовага самакіравання – гэта адна з абавязковых умоваў для ўступлення ў Савет Еўропы (падобную заяўку Беларусь, як вядома, падала, але яе задавальненне – справа досыць доўгая, асабліва ўлічваючы тое, як развіваецца дзяржава апошнія сем гадоў).

Хартыя мясцовага самакіравання прынятая ў 1985 годзе як дамінуючая крыніца муніцыпальнага права еўрапейскіх краінаў. Ягоны грунт – прынцып субсідыярнасці. Гэта значыць, паводле Хартыі, што «ажыццяўленне дзяржаўных паўнамоцтваў, як правіла, павінна ўскладацца пераважна на органы ўлады, найбольш блізкія да грамадзянаў». То бок на мясцовыя органы ўлады. Цэнтральная ўлада не мусіць умешвацца ў тыя справы, якія можна вырашыць, так бы мовіць, унізе. Вось гэтую паўнамоцную самастойнасць органаў самакіравання на месцах і абараняе дакумент Хартыі. Тут жа гарантуецца права арганізацыі Асацыяцыі мясцовых уладаў.

Як усё гэта мусіць дзейнічаць, 2 красавіка падчас семінара прамаўлялі намеснік кіраўніка КНГ АБСЕ ў Беларусі Мішэль Рываль, дырэктар Асацыяцыі гарадоў і муніцыпалітэтаў зямлі Паўночны Рэйн-Вестфалія Ханс Герд фон Ленеп, віцэ-прэзідэнт Асацыяцыі мэраў Францыі Жан-Клод Фрыко. Сітуацыю што да мясцовага самакіравання ў Беларусі характарызавалі эксперты Фонду імя Льва Сапегі, у тым ліку старшыня ягонага праўлення Міраслаў Кабаса, а таксама прадстаўнікі дзяржаўнай улады (старшыня Мінгарсавета У.Папкоўскі і дэпутат «палаты» А.Красуцкі).

На дадзены момант беларуская сістэма органаў мясцовых уладаў супярэчыць ці не ўсім прынцыпам Хартыі мясцовага самакіравання. У нас зараз усталявалася якраз-такі ўладная цэнтралізацыя. Структура мясцовых уладаў уяўляе сабой двухблокавасць з прадстаўнічым і прызначальным механізмамі іх фармавання. Прычым выканаўчая «вертыкаль» мае ў рэгіёнах куды большую за Саветы дэпутатаў кампетэнцыю і куды большую рэальную ўладу. Ды і апошнія выбары ў тыя ж мясцовыя Саветы нельга назваць свабоднымі і дэмакратычнымі.

Таму не даводзіцца казаць ні пра ніякую палітычную і фінансавую самастойнасць мясцовых органаў улады ці права на іхнюю судовую абарону, як таго вымагае Хартыя аб мясцовым самакіраванні. Выснова простая – органы мясцовай улады ў Беларусі фармальна ёсць, няма сістэмы самакіравання. Нездарма нават палатнік А.Красуцкі прызнаваў, што ў яе рэфармаванні існуюць «пэўныя цяжкасці», звязаныя « са стварэннем выканаўчай «вертыкалі», а таксама «са скарачэннем паўнамоцтваў Саветаў». Пры гэтым у сваёй прамове ён наабяцаў прадстаўнікам Кангрэса мясцовых і рэгіянальных уладаў Еўропы і АБСЕ багата. Гэта і змены ў Законе «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні», і Кодэкс аб мясцовым самакіраванні, дзе функцыі рэспубліканскіх і мясцовых органаў улады будуць пераразмеркаваныя ў святле Хартыі мясцовага самакіравання. Было сказана таксама, што рыхтуецца, згодна з Хартыяй, указ аб праве мясцовых уладаў аб'ядноўвацца – ствараць Асацыяцыю.

Наконт з'яўлення зараз нацыянальнай Асацыяцыі мясцовых уладаў падчас семінара меркаванні падзяліліся. Частка ягоных удзельнікаў даводзіла, што Асацыяцыя паспрыяе актыўнасці мясцовых уладаў і, як вынік, рэфармаванню беларускай сістэмы самакіравання. Іншыя казалі, што гэта будзе ўтварэнне на пустым месцы і з нічога, бо мясцовыя органы улады ў краіне зараз альбо наўпрост падпарадкоўваюцца цэнтру, альбо збольшага аморфныя.

Сапраўды, стварэнне Асацыяцыі зараз выглядала б на імітацыю дэмакратычных працэсаў у сферы самакіравання, чым і займаюцца ўлады. Сутнасным жа вырашэннем праблемы было б прыбіранне «вертыкалі».

Кірэй МАНУЙЛА

ІМПРЭЗЫ

У святыя сцены былой «Вольнай сцэны» – «Безь білета»

Наладжаная 1 красавіка Беларускай музычнай альтэрнатывай у Рэспубліканскім тэатры драматургіі прэзентацыя альбома «На неба» даволі маладога фольк-гурта «Безь білета» трохі шакіравала публіку сваёй раскаванасцю, хаця, як вядома, рок – рэч свавольная.

Гурт «Безь білета» мае ўжо двухгадовы стаж выступленняў, а таксама праезду ў транспарце без білета, адкуль і незамысловатая назва гурта.

Вельмі здзівіла тое, што свой канцэрт, а дакладней, тэатральна-музычную акцыю, безбілетнікі вырашылі правесці менавіта на тэатральнай сцэне. Пэўна, нездарма саліст гурта Віталь узяў сабе псеўданім Артыст. Хаця экзатычная прычоска яшчэ не робіць чалавека артыстам. Гурт называе сябе фольк, насамрэч гэта азначае толькі прасочванне фальклорных матываў, бо сам гурт арыентаваны не зусім на народна-паэтычную творчасць у плане музыкі: разнастайныя стылявыя накірункі міксуюцца з неймавернай сілай.

Канцэрт быў падзелены на дзве музычныя часткі, як і альбом «На неба»: цалкам беларускамоўныя кампазіцыі і рускамоўныя з усходнімі напеўкамі, што, дарэчы, няблага аздобіла другую частку. Назву ж альбому дало, па словах Сяргея, гітарыста гурта, «жаданне адарвацца ад зямлі, узняцца на новыя вышыні». Пакуль у гурта няма трывалага, замацаванага погляду на сваю творчасць, бо, распыляючыся на мноства арыенціраў, калектыў губляе сваё, уласнае, а яно ў безбілетнікаў безумоўна ёсць: Ксюшу, салістку і выдатную скрыпачку гурта, пэўна, ужо можна назваць беларускай Ванесай Мэй.

Тэатральна-музычная акцыя «На неба» гурта «Безь білета» – эксперымент калектыву ў акцыі актораў. Выглядала ўсё як «дайце людзям адарвацца».

Нягледзячы на эксперыменты, публіка ўспрымала «Безь білета» на выдатна, асабліва вядомую іх песню «Мая краіна – Беларусь», якая прагучала ажно двойчы.

Гурт збіраецца правесці чарговы канцэрт 21 красавіка ў НарГасе. Уваход вольны ў пацверджанне сваёй назвы.

Ірына ТОЎСЦІК

Марсіянскія галасы

Міжнароднае Планетарнае таварыства абвясціла, што ў 2007 годзе на Марс будзе адпраўлены мікрафон і перадатчык, што дазволіць зямлянам упершыню пачуць гукі з іншай планеты. Папярэдняя спроба закончылася няўдачай: у снежні 1999 года касмічны карабель «Марс Полар Лэндэр», які павінен быў даставіць мікрафон на марсіянскую паверхню, быў страчаны ў космасе. На гэты раз члены Планетарнага таварыства маюць намер скарыстацца паслугамі французскага Нацыянальнага цэнтра касмічных даследаванняў, які плануе правесці адпраўку зонда «Нэт Лэндэр» на Марс праз шэсць гадоў.

«Мы бачылі іншыя планеты, мы датыкаліся да іх з дапамогай робатаў, але мікрафон на Марсе дае магчымасць чалавецтву ўпершыню пачуць галасы з паверхні іншага свету», — падкрэсліў паўнамоцны выканаўчы дырэктар гэтай некамерцыйнай арганізацыі, у якую ўваходзяць 100 тысяч членаў. Мікрафон, які папішуць на Марс, распрацаваны спецыяльна для запісаў усіх гукаў на «планеце бога вайны». У дадатак, мікрафон будзе мець прыстасаванне, якое фіксуе інфрагук.

Валянціна ДУНІНА

СПОРТ

У Мінску арыштаваны рэферы ФІФА

Сенсацыйную навіну атрымалі мы напачатку гэтага тыдня. Беларускі прадстаўнік у суддзейскім корпусе ФІФА, адзін з нямногіх беларускіх суддзяў дапушчаны да абслугоўвання міжнародных гульняў вышэйшага ўзроўню Генадзь Якубоўскі быў затрыманы гэтымі днямі ў Мінску. Супраць яго, па звестках інтэрнэт-агенцтва www.sports.ru, узбуджаная крымінальная справа па факце нелегальнага атрымання даходаў ад трансфера за беларускага футбаліста Міхаіла Пацко паміж клубамі «Лакаматыў-96» (Віцебск) і «Сокал» (Саратаў) у памеры 23 тысяч долараў ЗША. Таксама Якубоўскаму ставіцца ў віну ўтойванне даходаў у памеры 21 тысячы амерыканскіх долараў. Пакуль віна Якубоўскага не даказаная, рана расстаўляць нейкія акцэнты ў гэтай справе. Варта толькі адзначыць, што ніколі яшчэ беларускія арбітры не траплялі ў падобныя скандалы, і дай Бог, каб спадар Якубоўскі, які судзіць на міжнароднай арэне ўжо восем гадоў, выблытаўся з гэтай гісторыі.

Алесь ШМЯЛЁЎ

Падлеткі перамаглі. Чарга за дарослымі

Чатыры перамогі і адна нічыя ў пяці гульнях – такі вынік выступлення беларускай юніёрскай зборнай на чэмпіянаце свету ў дывізіёне 2 (узроставая катэгорыя «да 18 гадоў»). Аб першых двух лёгкіх перамогах беларусаў над датчанамі і карэйцамі мы ўжо пісалі. А вось далей у нашых землякоў у Германіі скончылася прывольнае жыццё. Вельмі натужна, але ўсё ж такі здолелі перамагчы беларусы ў фінальным раўндзе зборную Японіі – 3:2. Па-базвому праходзіла гульня з латышамі, у якой нашы таксама перамаглі – 7:3.

А ў апошнім матчы з аўстрыйцамі нам патрэбная была прынамсі нічыя для таго, каб заняць на чэмпіянаце першае месца і ў наступным годзе выступаць у элітным дывізіёне. Нашы дабіліся гэтай нічыёй, але як! Саступаючы па ходзе гульні сапернікам – 1:3 – і прайграючы – 3:4 – за сорак дзве секунды да фінальнага свістка, беларусы ў стылі нацыянальнай футбольнай зборнай у няўдачнай гульні з нарвежцамі вырашылі ў апошні момант усе пытанні. 4:4 – і нашы – чэмпіёны!

Тым часам усё менш часу застаецца да дарослага чэмпіянату свету – галоўнай хакейнай падзеі года, увага да якой безумоўна будзе вельмі вялікай. На гэты раз чэмпіянат пройдзе ў Германіі, у гарадах Нюрнберг, Кёльн і Гановер з 28 красавіка па 13 траўня. Беларусы гуляюць у групе «А» разам з камандамі Чэхіі, Швейцарыі і Германіі. І чэхі, дарэчы, чэмпіёны свету, нашы першыя сапернікі ўжо ў дзень адкрыцця чэмпіянату. А задача – заняць у групе месца не ніжэй за другое, каб трапіць у наступны этап чэмпіянату.

Аляксей СТАЎСКІ

У Мінск прыехалі зімбабвійцы

У пятніцу ў мінскім палацы тэніса пройдуць гульні другога этапа розыгрышу тэнісніага кубка Дэвіса ў дывізіёне 2 еўра-афрыканскай зоны. У сталіцу Беларусі ў госці да нашых тэнісных зорак Максіма Мірнага і Уладзіміра Валчкова прыедуць таксама вельмі моцныя тэнісісты браты Уорэн Блэк і Байран Блэк. Чыя возьме верх у пяціматчавым паядынку – не бярэцца прадказаць ніхто.

Тым часам на жаночым тэнісным турніры ў горадзе Порта (Партугалія) пачала выступленне беларуска Таццяна Пучэк. У першым крузе чэмпіянату з прызавым фондам у 140 тысяч долараў яна сустракаецца з швейцаркай Міраславай Ваўрынец. Пераможца пары ў другім крузе спаткаецца з леншай з пары Сільвія Талайя (Харватыя) – Джулія Казоні (Італія).

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Население Европы стареет и уменьшается

Иэн ДЭЙВИДСОН, сотрудник Центра Европейской Политики

До недавнего времени правительства государств-членов ЕС придерживались двух идей об иммиграции: все они разделяли мнение, что обычную иммиграцию необходимо ограничивать или предотвращать, а также все соглашались, что ищущих убежища нужно поносить как «фиктивных» экономических мигрантов, они должны сдерживаться с помощью политики утомления, запугивания и – в некоторых случаях – содержания под арестом.

В дополнение к этому, некоторые правительства государств-членов, таких как Германия и Австрия, продемонстрировали озабоченность тем, что расширение ЕС вызовет приток ищущих работу из Центральной и Восточной Европы, и дали понять, что они потребуют отсрочки на долгое время в предоставлении свободы передвижения трудовых ресурсов из любого государства – нового члена Союза.

Стокгольмский саммит на один шаг приблизил осознание действительно существующей проблемы населения Европы, когда речь идет о «демографическом вызове со стороны стареющего населения, когда люди работающего возраста составляют все меньшую и меньшую часть».

Лидеры ЕС должны признать то, что знают все: население Европы не просто стареет, оно начинает сокращаться и, вероятно, будет продолжать сокращаться в грядущие десятилетия. На саммите в Стокгольме лидеры делали вид, что решение проблемы старения Европы будет найдено в большей мобильности работы, большей гибкости и будущей экономической реформе. Тем не менее, упадок населения Европы может быть сдержан только за счет значительной внутренней иммиграции.

В феврале 2001 года ООН опубликовала свои самые последние прогнозы о мировом населении на ближайшие 50 лет. В общих чертах, ожидается, что население наименее развитых стран мира увеличится от 4,9 миллиарда сегодня до 8,2 миллиарда в 2050, тогда как население развитых регионов в среднем останется стабильным на уровне 1,2 миллиарда. В рамках развитого мира, тем не менее, ожидается, что население Европы резко сократится.

В некоторых европейских странах, таких как Франция и Ирландия, население в действительности увеличится. Но в других странах будет резкий упадок. Население Германии в ЕС, в целом от 105 миллиона до 85 миллионов, сокращение на 20 миллионов, или на приблизительно 20%.

Смысл этого чрезвычайно глубок. Во-первых, на краткосрочный временной период ЕС нуждается в существенном количестве иммигрантов. Во-вторых, страх перед приливной волной иммигрантов из Восточной Европы – преимущественно популистская фантазия. В-третьих, Восточная Европа сама нуждается в значительном числе иммигрантов.

К этому сценарию необходимо добавить два стратегических уточнения. Во-первых, вероятно, что население Турции в ближайшие 50 лет значительно увеличения в сегодняшних 15 государствах-членах ЕС, но маловероятно, что существующие сегодня государства-члены сочтут это удовлетворительным.

Более того, стратегический баланс для востока Европы также трансформируется, так как ожидается, что население России и Украины сократится гораздо более значительно, чем население ЕС. Население России, в настоящий момент составляющее 145,5 миллионов, согласно прогнозам, сократится до 104,5 миллионов; предполагается, что население Украины сократится от 50 миллионов до 30 миллионов, упадок на 40%.

Этому региональному примеру сокращения населения в Европе, России и Украине должна быть противопоставлена более крупная картина глобального увеличения на 3 миллиарда человек, преимущественно в развивающемся мире. Сложно избежать подтекста, что потребность Европы в иммигрантах, вероятно, будет сочетаться с массивным и, возможно, непреодолимым миграционным давлением развивающихся стран на развитый мир.

сократится от 82 миллионов до всего 71 миллиона, в Италии – соответственно от 57,5 миллионов до 43 миллионов, а в Испании – от приблизительно 40 миллионов до чуть более 31 миллиона. «В целом же, население ЕС сократится от 376 миллионов до 339,3 миллиона, сокращение на 37 миллионов, или 10%. Еще более резкое сокращение ожидается в странах Центральной и Восточной Европы – кандидатах на вступление в ЕС... личится – от 66 миллионов до почти 100 миллионов. Сейчас в принципе Турция была принята как потенциальный кандидат на вступление в ЕС. Но если подсчеты ООН верны, то население Турции в 2050 году будет гораздо больше населения любого государства-члена ЕС, включая Германию, и будет представлять собой около 20% населения расширенного ЕС. Увеличение населения Турции может почти выравнять сокращение населе-

© Project Syndicate

Брэст затрымаў немца

У аэрапорце «Брэст» у мінулы панядзелак затрыманы легкакрылы самалёт М-12 самарскай вытворчасці, на якім прыватнік з Германіі Фольк Герхард рабіў пералёт з аэрапорта ў польскім Вроцлаве. Гэта быў не першы транспартны рэйс бізнесмена па паветраным калідоры з пасадкай у Брэсце, але на гэты раз яму папярэдне адмовілі ў абслугоўванні, бо ў мясцовым аэрапорце «ліхаманка» чарговай рэарганізацыі і невядома хто павінен спаганяць з госця валюту. Урэшце, вінаватым лічаць пакуль рызыкоўнага немца. Транспартная пракуратура ўзбудзіла нават крымінальную справу.

Між тым, высвятляецца, што ў Брэсце Фолька Герхарда чакалі спецыялісты самарскага завода-вытворцы вінтакрылай машыны. Яны прыбылі ў Брэст для прафілактычнага абслугоўвання М-12, які два гады таму быў сабраны па заказе немца менавіта ў горадзе над Бугам.

Святлана НАДЗЕІЧ

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі.
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1696 Нумар падпісаны ў друк 3/04/2001 (15:00) Наклад – 9.370

